
JAARVERSLAGGEVING   **2018**

Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op
Gereformeerde Grondslag

te CAPELLE AAN DEN IJSSEL

Capelle Aan Den Ijssel, 16 mei 2019

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	4
JAARREKENING	
GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018	62
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	62
GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018	63
BESTEMMING VAN HET GECONSOLIDEERDE RESULTAAT	63
GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018	64
GRONDSLAGEN	65
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE GECONSOLIDEERDE BALANS	68
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	71
ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018	74
ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018	75
BESTEMMING VAN HET ENKELVOUDIGE RESULTAAT	75
ENKELVOUDIG KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018	76
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE ENKELVOUDIGE BALANS	77
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	80
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN	83
WNT	84
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	85
OVERIGE GEGEVENS	
CONTROLEVERKLARING	87
BIJLAGEN	
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE EBEN-HAËZERSCHOOL	93
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE REHOBOTHSCHOOL	94
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE VERENIGING	95
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE SCHOOLFONDS EBEN-HAËZERSCHOOL	96
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE SCHOOLFONDS REHOBOTHSCHOOL	97
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE STICHTING PEUTEROPVANG OP GEREFORMEERDE GRONDSLAG	98

ONDERTEKENING

Naam

Handtekening

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Inhoudsopgave

	Pagina
I Inleiding	5
II Jaarverslag Raad van Toezicht	6
III Jaarverslag Raad van Bestuur	10
IV Jaarverslag Eben-Haëzerschool	19
V Jaarverslag Rehobothschool	29
VI Financieel Jaarverslag	36
VII Toekomstperspectieven en Continuïteit	42
Bijlagen	51
VIII Samenstelling bestuur en directies	60

Colofon:

Drukwerk - GoudPrint Center B.V.

Fotoverantwoording - Petra Rietveld en Jacobien van Dijk

Layout - Annemieke Pronk

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van de Raad van Bestuur van de Vereniging Voor Onderwijs op Gereformeerde Grondslag in Capelle a/d IJssel.

Het schoolbestuur verantwoordt zich in dit jaarverslag aan de algemene ledenvergadering over de activiteiten en resultaten over het afgelopen kalenderjaar.

In dit jaarverslag kunt u meer lezen over de inhoudelijke ontwikkelingen die onze scholen doormaken en de samenwerking die steeds meer gestalte krijgt betreffende de twee scholen. Zoals afgelopen jaar reeds omschreven wordt er hard gewerkt, onder professionele begeleiding, om met beide teams uiteindelijk per 2021 op te kunnen gaan in één integraal geheel.

De missie en visie van de schoolvereniging wordt beschreven. Er wordt verantwoording afgelegd over de governance-structuur, bestuurlijke doelen en ontwikkelingen binnen het bestuur en de school. Als laatste wordt financiële verantwoording afgelegd. Deze bevat een analyse van de financiële situatie en het risicomanagement.

Het bestuur spreekt haar waardering uit voor de wijze waarop de schooldirecties, leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel in het achterliggende jaar op onze scholen invulling hebben gegeven aan hun verantwoordelijke taken. De wijze waarop dit plaatsvond, wordt in dit verslag beknopt weergegeven.

Dit verslag is geschreven voor partijen die een toezichthoudende rol hebben ten aanzien van onze scholen, zoals het Ministerie van O&W, de Onderwijsinspectie, Toezichthouders en de Medezeggenschapsraad. Tevens heeft dit verslag een verantwoordingsfunctie aan ouders en andere belangstellenden rond onze scholen, zoals gemeente, samenwerkingsverband, etc. Het jaarverslag voldoet aan de eisen van de geldende wet- en regelgeving, zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, specifiek Richtlijn 400 (jaarverslag van het bestuur) en Richtlijn 660 (onderwijsinstelling).

Voor de gedetailleerde jaarverslagen per school verwijzen wij u naar de websites van de scholen. Indien u naar aanleiding van dit verslag nog vragen, opmerkingen of aanvullingen heeft, dan nodigen wij u graag uit om dit aan de Raad van Bestuur kenbaar te maken. Wij doen er graag ons voordeel mee!

Onderwijs staat of valt met de inzet van mensen. Alle mensen die hebben meegewerkt aan en rondom het onderwijs op onze scholen in 2018 heel hartelijk dank.

Het bestuur spreekt haar waardering uit voor de wijze waarop de schooldirecties, leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel in het achterliggende jaar op onze scholen invulling hebben gegeven aan hun verantwoordelijke taken. De wijze waarop dit plaatsvond, wordt in dit verslag beknopt weergegeven.

Capelle aan den IJssel, januari 2019

Namens de Raad van Bestuur:

P.B. de Ruiter, secretaris

II Jaarverslag Raad van Toezicht

Algemeen

De Vereniging Voor Onderwijs op Gereformeerde Grondslag (VVOGG) werkt nu reeds een aantal jaren met een organisatiestructuur van een Raad van Bestuur en een Raad van Toezicht. Deze wijziging komt voort uit de scheiding van bestuur en toezicht in het kader van de Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs.

Samenstelling Raad van Toezicht

De heer Slobbe is op de ALV van 12 juni jl. herkozen. De RvT kent een samenstelling van 5 leden:

Naam	Functie	Benoemd d.d.	Afredend d.d.
N.G.D. Hoogendijk	Voorzitter	12-06-2017	2020
P.M.D. Weijers	2 ^e voorzitter	7-6-2016	2019
A.M. van Voorden	Secretaris	7-6-2016	2019
B. Schouten	Lid	12-06-2017	2020
L. Slobbe	Lid	12-06-2018	2021

*Dhr. Weijers is op voordracht van de GMR door de ALV benoemd

Samenstelling Raad van Bestuur

De samenstelling van de Raad van Bestuur bestaat uit een vijftal leden. Er is één wijziging opgetreden. De heer Van den Berg is afgetreden. We zeggen hem ook in dit verslag hartelijk dank voor het vele werk dat hij in de afgelopen jaren verzet heeft en voor de betrokkenheid op onze scholen. We zijn dankbaar dat de heer Benard hem in het bestuur heeft willen vervangen. We wensen hem een goede periode toe. De nieuwe samenstelling is daarmee als volgt:

Naam	Functie	Op voordracht	Benoemd d.d.	Afredend d.d.
B.H.W. Oudshoorn	Voorzitter,	RvT	1-1-2017	1-1-2020
M.A. Mieras	2 ^e voorzitter	RvT	1-7-2016	1-1-2019
P.B. de Ruiter	Secretaris	RvT	1-1-2016	1-1-2019
A.J. Benard	Lid	RvT	1-4-2018	1-1-2021
W. Nederlof	Lid	RvT	1-7-2017	1-1-2020

Op grond van de statuten worden leden van de Raad van Bestuur en Raad van Toezicht voor een periode van 3 jaren benoemd. Leden van de Raad van Toezicht zijn maximaal 2 maal herbenoembaar en leden van de Raad van Bestuur zijn maximaal 3 maal herbenoembaar. Daarmee is de maximale zittingsduur van een lid van de Raad van Toezicht 9 jaar en van een lid van de Raad van Bestuur 12 jaar. Daarbij wordt gerekend vanaf het moment

het doorvoeren van de scheiding de scheiding bestuur en toezicht binnen de VVOGG in 2012. Voor zover er met deze statutaire bepalingen wordt afgeweken van de Code Goed Bestuur PO wordt opgemerkt dat destijds voor deze zittingsduur is gekozen in het kader van continuïteit van bestuur en toezicht, mede in het licht van het feit dat het hier gaat om een vrijwilligersbestuur, op grond waarvan een afwijking van de Code op dit punt gerechtvaardigd werd geacht, hetgeen ook door de algemene ledenvergadering is geaccordeerd bij het instemmen met de statutenwijziging

In afwijking van de Governance code is omwille van de privacy van de vrijwilligers-bestuursleden en toezichthouders, de vermelding van de (on) betaalde nevenfuncties achterwege gelaten.

Onafhankelijkheid

Bij de jaarlijkse evaluatie van de Raad van Toezicht is opnieuw vastgesteld, dat er geen sprake van (de schijn van) een tegenstrijdig belang is. Indien een lid van de Raad van Toezicht voorziet dat (de schijn van) een tegenstrijdig belang of onverenigbaarheid voor zichzelf of een ander lid zou kunnen optreden, meldt hij dit terstond.

In het organisatiemodel houdt de RvT toezicht op het functioneren van de RvB, daarom bespreekt zij de volgende onderwerpen met de RvB en voert de RvT toezicht uit via de vergaderstukken. Daarnaast zijn er minimaal 2 gezamenlijke vergaderingen; bezoeken de leden van de RvT de scholen en onderhouden contact met de GMR.

Onderwijs en identiteit

De RvT heeft de uitslagen van de Centrale Eindtoetsen besproken en met de RvB gesproken over de samenwerking tussen de beide locaties betreffende de leermethodes. Voor het toezicht op de identiteit is de RvT aanwezig bij het jaarlijks gesprek met de kerkenraden uit het voedingsgebied. Daarnaast zijn de gemeenschappelijke bijeenkomsten geëvalueerd. De RvT acht het van groot belang dat er kwalitatief goed onderwijs gegeven wordt met behoud van de identiteit die past bij een reformatorische school.

Personeel

Het aannamebeleid van de school ligt bij de RvB. De RvT wordt geïnformeerd over de keuzes van de RvB. Verder wordt de RvT actief betrokken bij het 'wel en wee' van de personeelsleden en worden ziekte- en verzuimoverzichten gedeeld. De RvT is van mening dat de RvB deze taak samen met de directeuren goed uitvoert.

De contacten met de GMR zijn goed. Helaas is het agenda-technisch niet gelukt om in 2018 bij een vergadering aan te schuiven, maar begin 2019 is dat nu wel gepland.

Bestuursorganisatie

Met de RvB denkt de RvT na over de bestuursorganisatie van de vereniging. De zoektocht naar mogelijkheden voor bestuurlijke samenwerking is even on-hold gezet, in verband met de noodzakelijke aandacht voor de eigen organisatie. Het integreren van twee scholen met verschillen in de leermethodes zal de nodige aandacht vragen. Het onderwijs aan kinderen moet centraal staan. De (bestuurs)organisatie moet dat zoveel mogelijk ondersteunen.

Huisvesting

In het vorige jaarverslag meldden we reeds het ingrijpende besluit ten aanzien van de huisvesting. Nadat eerder al besloten is om de Joh. Bogermanschool te sluiten, zal ook binnen afzienbare tijd de Rehobothschool onder de norm van een eigen school zakken. In samenspraak met de gemeente hebben we besloten om de Eben-Haëzerschool en de Rehobothschool samen te brengen in één unilocatie.

We zijn dankbaar dat we voor dit besluit een groot draagvlak hebben ervaren op de algemene ledenvergadering van 12 december 2017 en daarna. We voelen mee met de ouders en kinderen voor wie dit straks een extra reistijd gaat betekenen. In 2018 is verder invulling gegeven aan dit besluit. Er is een tijdelijke locatie gevonden aan de Lijstersingel voor de Eben-Haëzerschool. Na deze verhuizing zal de CSV in het huidige gebouw van de Eben-Haëzerschool gaan. Hierna kan het huidige schoolgebouw van de CSV gesloopt worden, omdat op die locatie de nieuwe school zal verrijzen.

Binnen afzienbare tijd hebben we dan een unilocatie. We hopen dat dit bijdraagt aan één stabiele nieuwe reformatorische basisschool, waar goed onderwijs gegeven kan worden, met een fijn werkklimaat voor het personeel.

Vanuit de betrokkenheid bij dit gehele proces en ook vanuit de rol die de RvT als sparringpartner heeft, maakt een afvaardiging van de RvT deel uit van de stuurgroep in het traject "samen bouwen in Vertrouwen", gericht op de samenvoeging van de teams van beide scholen; de ontwikkeling van o.a. de visie op onderwijs, collectieve ambitie en het ontwikkelen van een gezamenlijk schoolplan.

Financiën

Wie beseft dat de overheid het reformatorisch onderwijs mogelijk maakt middels vele miljoenen euro's begrijpt dat dit een grote verantwoordelijkheid geeft om zorgvuldig en doelmatig met het geld om te gaan. Aangezien ook op dit gebied de wet- en regelgeving voortdurend aan verandering onderhevig is en nauwlettend moet worden gevolgd, worden de penningmeester van de RvB en directeuren hierin bijgestaan door de VGS.

Het RvT heeft de begroting van het jaar 2018 goedgekeurd en is nagegaan of de gewenste continuïteit wordt gewaarborgd. Hierbij is ook gekeken naar de vermogenspositie in meerjarig perspectief. Tevens is de door de accountant goedgekeurde jaarrekening 2017 besproken. De RvT heeft de jaarrekening integraal doorgenomen en relevante zaken aan de orde gesteld. De begroting en de jaarrekening zijn door het toezichthoudend orgaan zorgvuldig bekeken en goedgekeurd. De RvT is van mening dat de RvB ook zijn taken op het financiële vlak naar behoren heeft verricht. Ten aanzien van de Wet Normering Topinkomens heeft de RvT het advies van de VGS geaccordeerd ten aanzien van de bezoldiging van de (top)functionarissen in het onderwijs.

Ook dit jaar is als externe accountant Van Ree Accountants aangewezen.

Vergoedingsregeling

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Als dank voor hun werkzaamheden hebben zij wel een

kerstgeschenk in natura ontvangen. Daarnaast krijgen de leden van de Raad van Bestuur een vrijwilligersvergoeding van € 500.

Slot

De Raad van Toezicht spreekt zijn waardering uit voor de inzet en wijze van functioneren van de Raad van Bestuur. In goede harmonie mag het werk plaatsvinden, waarbij er na een aantal heel intensieve jaren, weer opnieuw veel bestuurlijke aandacht gevraagd zal worden in de komende periode. Het werken naar een unilocatie zal hierin de hoofdmoot zijn. Hiervan is huisvesting een belangrijk deel, maar de integratie van twee teams niet minder. Goed dat we ook professionele ondersteuning hierbij ontvangen, al ontslaat dat niet van de bestuurlijke verantwoordelijkheid. We wensen de collega's RvB, directeuren, GMR en personeel veel wijsheid toe. Vanuit de RvT zullen we waar mogelijk met raad en daad ter zijde staan. We sluiten af met de opdracht en belofte uit Spreuken 22:6: *'Leer den jongen de eerste beginselen naar den eis zijns wegs; als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken'*.

Capelle aan den IJssel, januari 2019

Namens de Raad van Toezicht:
A.M. van Voorden, secretaris

III Jaarverslag Raad van Bestuur

Missie en doelstelling

Het doel van onze vereniging is het verstrekken van basisonderwijs in Capelle aan den IJssel in overeenstemming met onze grondslag. Sinds de oprichting in 1931 mag dit al gebeuren en ook in het afgelopen jaar 2018 was dit weer het geval. Iets om dankbaar voor te zijn, maar ook om zuinig op te zijn!

De doelstelling van onze vereniging spreekt van het 'stichten en in stand houden van één of meer scholen'. Onze inspanningen zijn er de laatste jaren vooral op gericht geweest onze scholen in stand te houden. Door de dalende leerlingenaantallen en gemeentelijke ontwikkelingen in 2017 is er besloten om de komende jaren de scholen samen te laten opgaan in één nieuwe school. Het doel concentreert zich daarmee vooral op het in stand houden van het reformatorisch basisonderwijs in Capelle aan den IJssel.

De missie van onze scholen is het verzorgen van reformatorisch basisonderwijs, om kinderen toe te rusten op een plaats in deze samenleving. We willen immers onze kinderen de noodzakelijke vaardigheden en kennis bijbrengen. Het is onze verantwoordelijkheid om voortdurend te laten zien dat ons onderwijs de toets der kritiek ruimschoots kan doorstaan. Maar behalve deze algemene component heeft ons onderwijs en deze toerusting ook een morele en religieuze component, omdat we onze kinderen proberen op te voeden in de vreze des Heeren. Hierbij is gewetensvorming een belangrijk aspect, waarbij wij het helpen ontwikkelen en aanscherpen van hun eigen morele kompas zien als een belangrijke taak voor onze scholen. Hierbij hoort ook het aanleren van de vaardigheden om dit kompas aan anderen uit te leggen en daar verantwoording over af te kunnen leggen.

Terugblik

Begin 2018 is gestart voor de leerkrachten en ondersteuning met een meerjarig begeleid programma als voorbereiding op de samenvoeging van de beide scholen. Beide teams zijn in 2018 daarom intensief aan de slag gegaan om te komen tot gedragen en sprekende kernwaarden en leveren een stevige input voor het programma van eisen voor de nieuwe school. Door de intensieve samenwerking krijgt het vormen van één team ook steeds meer aandacht.

De twee managementteams zijn in het afgelopen jaar samengevoegd tot één MT en zorgen hierdoor voor een versterkte onderlinge band. Het gezamenlijke MT is versterkt door een extra MT-lid aan te stellen.

Ook is de taakverdeling tussen de beide directeuren aangepast, zodat één directeur zich meer kan richten op het personeel en het onderwijs en de andere directeur vooral de verantwoordelijkheid draagt van de financiën en de nieuwbouw.

Het bestuur is na de zomervakantie in een gewijzigde samenstelling aan de slag gegaan. De taakverdeling vindt u op pagina 54.

Onze oud-directeur de heer M. Karels was ook het eerste deel van het jaar bereid de Raad van Bestuur en de directie, vrijwillig en vakkundig te adviseren. In de loop van het jaar heeft hij zijn taken neergelegd en hebben wij dankbaar voor zijn enorme bijdrage, afscheid van hem genomen.

Zoals bekend, daalt het leerlingenaantal van onze scholen, met name op de Rehobothschool. Dit in combinatie met een door de gemeente vastgesteld Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs heeft er uiteindelijk toe geleid dat er in het afgelopen jaar besloten is een nieuwe school te bouwen op de locatie naast de huidige Eben-Haëzerschool. De gemeenteraad heeft eind van het jaar 2018 ingestemd met het verstrekken van het budget om de bouw van de nieuwe school te bekostigen. Binnen de RvB is besloten om - gezien de complexiteit en het specialisme - het bouwheerschap van deze nieuwbouw bij de deskundige van de gemeente Capelle aan den IJssel onder te brengen. Hierover is vooraf advies ingewonnen bij ervaringsdeskundigen. Tevens heeft het bestuur besloten tot een uiterst zorgvuldig pad om te komen tot een nieuwe samengevoegde school: naast het uitvoerig betrekken van een steeds wisselende brede klankbordgroep (RvT, (G)MR, ouders, kinderen, MT's en personeel), is er ook een stuurgroep en een commissie Bouw en Financiën ingesteld. Op deze manier is er zowel sprake van een brede betrokkenheid als van een zorgvuldig traject.

Beide scholen hebben in het verslagjaar geen inspectiebezoek gehad.

Op de Eben-Haëzerschool heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de team-aspecten van het personeel. De uitkomst dat het in het algemeen prettig werken is op school in een goede sfeer is verblijdend. Ook werden er diverse aandachtspunten genoemd: adequaat leiderschap, professionalisering van de cultuur en het verder versterken van de onderlinge relatie. Aan deze onderwerpen is meteen aandacht gegeven, waar onder andere een teambuildingstraject deel van uitmaakt. Deels is dit traject met het betreffende team opgepakt, terwijl er ook in het traject dat met al het personeel van beide scholen wordt gevolgd aandacht is voor deze onderdelen.

Het leiderschap binnen de twee scholen is ook aangepast, zo is de inzet van twee schooldirecteuren aangepast naar de inzet van twee directeuren met een eigen bovenschoolse portefeuille. Er is nu sprake van een directeur Onderwijs en Personeel en een directeur met taakaccenten op Financiën en Bouwactiviteiten. Tevens is de eerder genoemde versterking van het MT ook mede gebaseerd op de uitkomsten van dit onderzoek.

Veel aandacht is er geweest voor een juiste uitvoering wat betreft de wet harmonisatie peuterspeelzalen. Uiteindelijk is besloten de peuterspeelzalen als zelfstandige stichting vorm te geven die nauw samenwerkt met de stichting Korelon. Dit is door de oprichting van de SPOGG in 2018 formeel afgewikkeld en de bijbehorende deskundigheid is ingeschakeld en de verplichtingen afgerond. Elders in het jaarverslag, treft u een verantwoording aan van de SPOGG.

De wijzigingen die verbonden zijn aan de komst van de nieuwe CAO Primair Onderwijs zijn doorgevoerd en tevens zijn er vanuit het personeel vragen ter verduidelijking gesteld. Met het MT zijn afspraken gemaakt om startende leerkrachten iets meer tijd naast het lesgeven te geven, zodat zij zich beter en wat rustiger kunnen bekwamen in het vakgebied. Dit past in de lijn die het bestuur heeft ingezet om een steeds aantrekkelijker werkgever te worden voor het personeel. Tevens is er gesproken over hoe we om moeten gaan met de grotere kloof in beloning die aan het ontstaan is tussen het onderwijsgevende en het onderwijsondersteunende personeel.

In het afgelopen jaar is tevens het nieuwe identiteitsprofiel van de VGS besproken en vastgesteld en hierbij zijn de toezichthouders en de medezeggenschap betrokken geweest. Ook heeft het bestuur met een kritische interne blik gesproken over de hantering van het bestaande toelatingsbeleid van de scholen en of we dit consequent toepassen.

Met de beide directieleden zijn functioneringsgesprekken gevoerd met tevens een blik naar voren in verband met de wijzigende omstandigheden waarin zij het werk moeten uitvoeren. In de open gesprekken zijn zowel de achterliggende prestaties als de toekomstige ontwikkelingen besproken.

Met de invoering van de nieuwe privacy wetgeving in Europa heeft het bestuur zich ook laten informeren over de gevolgen. Grotendeels conform de uitgebreide handreiking die is uitgegeven door de VGS zijn de aanpassingen en tevens de acties die de bewustwording ondersteunen uitgevoerd. Zorgvuldige omgang met privacygevoelige informatie vraagt structureel de aandacht.

Vooruitblik

In 2019 ligt er voor de vereniging de belangrijke taak om ons verder voor te bereiden op het uiteindelijke samengaan van de scholen in één nieuwe school. Hoewel dit pas per 2021 fysiek het geval zal zijn, zal hiervoor veel moeten gebeuren. Bovendien zal in mei 2019 de Eben-Haëzerschool verhuizen naar een tijdelijke locatie aan de Lijstersingel. Behalve de fysieke verhuizing zijn er echter zeer veel zaken die hiervoor opgelijnd dienen te worden. We hebben twee scholen, twee teams, twee culturen, enzovoorts die uiteindelijk vanuit één integraal geheel in elkaar op dienen te gaan. Een aantal serieuze stappen in dit proces, dat we het project 'samen bouwen in Vertrouwen' hebben genoemd, zijn reeds met succes doorlopen en een ieder zet zich met veel inspanningen in om dit doel verder te behalen.

Gelukkig hebben we de tijd om dit in een zorgvuldig traject goed voor te bereiden, echter die tijd hebben we ook nodig! We zijn daarom in 2018 al voortvarend hiermee aan de slag gegaan, en laten ons ook in 2019 goed begeleiden door externe deskundigen uit het werkveld, de heren Dick Both en Alex de Bruin. Beide heren begeleiden onze teams middels studiedagen om te komen tot één team. Belangrijk is dat er een gezamenlijke onderwijsvisie wordt geformuleerd aan de hand van de met elkaar vastgestelde kernwaarden.

Identiteit

De identiteit van onze scholen is tegelijk ons bestaansrecht als bijzondere school en verdient dus ook onze bijzondere aandacht. Elke dag komt dit naar voren bij de opening en de sluiting en de Bijbelse vertellingen in de klas. Maar ook schoolbreed bij de weekopeningen, de jaaropening en de vieringen van de heilsfeiten. Anderzijds is onze identiteit zo wezenlijk aan ons verbonden dat dit verweven hoort te zijn met alle activiteiten die we zowel binnen als buiten de scholen verrichten.

Hier past ons enerzijds dankbaar te zijn voor wat we allemaal nog hebben en anderzijds waakzaam te zijn om dit ook vast te houden. En dan niet alleen uitwendig, maar vooral inwendig zodat het zijn uitwerking mag hebben in het hart van onze kinderen en iedereen die

op welke wijze dan ook bij de vereniging betrokken is. Wat is de zegen des Heeren hierbij onmisbaar.

Als Raad van Bestuur zien we het als onze taak om met ons personeel regelmatig in gesprek te gaan over de grondslag van onze scholen. In 2018 hebben we gekozen om de thema's samen te laten lopen met de studiedagen en deze dagen te starten met een overdenking en bezinning. In 2018 is daarbij vooral rond het thema 'Bidden' stilgestaan.

Toelatingsbeleid

De doorgaande secularisatie, die ook in eigen kring in de vorm van schuivende opvattingen ten opzichte van het gereformeerd belijden plaatsvindt, gaat ook onze vereniging niet voorbij. De Raad van Bestuur wil het toelatingsproces zeer zorgvuldig aanpakken wat vraagt om enerzijds een consistente lijn, maar anderzijds ook altijd het individueel gesprek omdat het regelmatig 'maatwerk' vraagt doordat niet alle gevallen hetzelfde zijn. In aanmeldingsgesprekken met de ouders staan we stil bij de identiteit van de school, zeker als de ouders niet aangesloten zijn bij de kerken die we als onze achterban erkennen. Soms heeft dit het gevolg dat de ouders wel hun kinderen als leerling mogen inschrijven maar geen lid kunnen worden van de vereniging. Met directie en Raad van Toezicht wordt de consistentie bewaakt.

Benoemingsbeleid

Als het gaat om het waarborgen van de identiteit van onze scholen is het benoemingsbeleid zo mogelijk nog belangrijker dan het toelatingsbeleid; onze leerkrachten zijn immers de identiteitsdragers van de school! Het benoemingsbeleid is dan ook een zaak die we als Raad van Bestuur met de grootst mogelijke zorgvuldigheid vormgeven en uitvoeren. Bestuursleden vervullen dan ook een belangrijke rol in benoemingsprocedures en gaan tijdens sollicitatiegesprekken uitvoerig in op de identiteit. In het afgelopen jaar heeft de Raad van Bestuur opnieuw de sollicitatiecode de revue laten passeren waarbij geen wijzigingen zijn aangebracht in de vorig jaar vastgestelde sollicitatiecode.

Communicatie met kerkenraden en ouders

We hebben als Raden van Bestuur en Toezicht jaarlijks een overleg met de kerkenraden van de kerken uit onze achterban. Hierbij mogen we altijd rekenen op een grote opkomst en een grote interesse in de belangen van de vereniging. Ook in 2018 hebben we dit overleg weer gehad, waarbij we gesproken hebben over het thema: 'hoe houden we onze jongeren bij de kerk?'

De ouders worden met grote regelmaat over het wel en wee op onze scholen geïnformeerd door de nieuwsbrieven. Een onmisbaar medium om allerhande informatie door te geven. De Raad van Bestuur maakt regelmatig gebruik van deze nieuwsbrieven om de ouders te informeren over actuele ontwikkelingen. Toch blijft de ledenvergadering en het jaarverslag het belangrijkste medium om als bestuur de ouders en leden te informeren.

Beleid en kernactiviteiten

Als bestuur werken we vanuit het Strategisch beleidsplan wat is opgebouwd uit verschillende beleidsterreinen die richtinggevend zijn voor onze activiteiten.

✓ Identiteit en samenleving

Identiteit en gerelateerde onderwerpen zijn een vast onderwerp in de gesprekken die worden gevoerd met de medewerkers en de directeuren. Ook dragen we bij externe activiteiten onze identiteit uit in de samenleving.

✓ Bestuurlijke samenwerking

Het beleidsterrein 'Bestuurlijke samenwerking' richtte zich op de mogelijkheden tot het door-ontwikkelen van de bestuurlijke kwaliteit en het als Raad van Bestuur en Raad van Toezicht verder oriënteren op dit onderwerp. Eind 2018 is besloten om uit genoemde raden een voorbereidingsgroep te formeren om de haalbare mogelijkheden rond het verder professionaliseren van de bestuurslaag inzichtelijk te maken. Binnen de RvB leeft de wens dat er stappen gezet worden om op termijn over te gaan naar een professioneel bestuur. Dit traject loopt parallel aan het traject om te komen tot een nieuwe school. Hoe de vorm en de samenstelling eruit gaat zien, is nog onbekend, maar graag zou de RvB met deskundigen hier verder over willen doorpraten om zodoende tot een haalbare en betaalbare vorm van professioneel bestuur te komen. Dick & Alex kijken daar t.z.t vanuit het integratieproces met de RvB naar. Besloten is dat vooruitlopend hierop een subgroep wordt opgericht, met afgevaardigden van de RvT en de RvB, om met elkaar kaders vast te stellen en verder door te praten welke kant we op willen als het gaat om een professioneel bestuur. De uitkomst van dit gesprek zal dan t.z.t. naast de visie van Dick & Alex gelegd worden.

Tevens is eerder in het jaar besloten dat - na verkennende gesprekken met Mantum (de scholengroep uit Vlaardingen, 's Gravenzande, Den Haag en Benthuizen) - op het vlak van bestuurlijke samenwerking hier niet geen toekomst in te zien. Tegelijkertijd is er op operationeel vlak sprake van een erg goede samenwerking.

✓ Strategische investeringen

Bij 'Beleidsterrein Strategische investeringen' zijn er in 2018 geen specifieke gelden vrijgemaakt voor impulstrajecten. Wel is er extra geld beschikbaar gekomen ter vermindering van de werkdruk van het onderwijsgevend personeel, waardoor we een fulltime conciërge hebben kunnen aanstellen die op beide locaties actief is.

✓ Onderwijs: kwaliteit en verbreding

Als het gaat om het beleidsterrein 'Onderwijs: kwaliteit en verbreding' kan gemeld worden dat de managementteams van beide scholen zich hebben samengevoegd tot één MT en dus in gezamenlijkheid de vraagstukken oppakken.

✓ Zorg en welzijn

Ten aanzien van het domein 'Zorg en welzijn' gaat nog steeds aandacht uit naar de implementatie van de wet Passend Onderwijs. Het is verblijdend te merken dat onze landelijke organisatie Berséba goed scoort bij inspectie-onderzoeken. Het stemt tot dankbaarheid!

Verder kan genoemd worden dat voor de scholen nieuwe regels m.b.t. de privacywetgeving zijn ingevoerd en voortdurend worden toegepast.

✓ Betrokken achterban

Rondom het thema 'Betrokken achterban' is het de intentie van de Raad van Bestuur om middels een zo concreet en transparant mogelijke communicatie, contact met de achterban van de scholen te blijven houden. De wijze waarop we periodiek met de leden, met vertegenwoordigers van de kerkenraden en met ouders (o.a. via de GMR) in gesprek zijn, stemt tot tevredenheid. We grijpen deze momenten ook graag aan om daadwerkelijk inhoudelijke thema's te agenderen die

aandacht vragen en waarbij we de feedback vanuit de achterban niet graag zouden missen.

De Raad van Bestuur merkt op dat het niet meer vanzelfsprekend is dat de leerlingen van onze scholen naar reformatorisch vervolgonderwijs doorstromen. Zeker de directie van de Wartburg, locatie Revius, ondervindt de gevolgen hiervan. Er is regelmatig contact met onze scholen over dit onderwerp.

✓ Strategisch Personeelsbeleid

Wat betreft 'Strategisch personeelsbeleid' wil de Raad van Bestuur alle ruimte geven aan leerkrachten en ondersteunend personeel om zich professioneel te ontwikkelen. Hier wordt goed gebruik van gemaakt, waarvan de opleiding 'Werkplaats' een mooi voorbeeld is.

Er is aandacht voor leeftijdsgericht personeelsbeleid. Wat betreft de functiemix willen we sturen op een natuurlijke ontwikkeling zonder dit geforceerd af te willen dwingen. Gemeld mag worden dat de verzuimcijfers op ons scholen verblijvend laag zijn!

Ook is er in het achterliggende jaar opnieuw naar de sollicitatiecode gekeken en werden er praktische wijzigingen voorgesteld. Zo probeert het bestuur met de tijd mee te gaan, terwijl de identiteit blijft gewaarborgd.

✓ Onderhoud en middelen

Ons laatste beleidsterrein 'Onderhoud en middelen' is enerzijds van praktische aard, maar heeft ook zeker een toekomstgericht aspect. Vanuit de praktische kant wordt uitgevoerd wat nodig is en opgenomen is in ons meerjaren-onderhoudsplan. Met het besluit om in de toekomst naar een nieuwe unilocatie over te gaan, zal hier nieuw beleid voor uitgewerkt dienen te worden.

En al dit Strategisch Beleid is er op gericht om onze kinderen kwalitatief goed onderwijs te geven. Reformatorisch onderwijs heeft rekening te houden met overheidsbeleid en (maatschappelijke) ontwikkelingen. Door middel van strategisch beleid dient zij te anticiperen op kansen en bedreigingen, maar ons fundament wordt ontleend aan Gods Woord, waarbij we in afhankelijkheid van de Heere het beste voor onze scholen, onze kinderen en ons personeel hebben te zoeken. Met de komst van de nieuwe unilocatie zal er een geheel nieuwe opzet van het strategisch beleid worden vastgesteld.

Beleidsvoornemens

In 2019 zullen opnieuw een aantal thema's uit ons Strategisch Beleidsplan (SBP) de revue passeren. Dit SBP heeft als motto meegekregen 'een stevig fundament en zichtbare opbrengsten'. Verdeeld over een achttal hoofdstukken zijn er kaders en voornemens geformuleerd die de komende jaren zullen worden uitgewerkt en gerealiseerd.

Eerlijkheidshalve moet worden gesteld dat met het besluit om de Rehobothschool en Eben-Haëzerschool per 2021 op te laten gaan in één nieuwe school (waarbij de Eben-Haëzerschool per 2019 een tijdelijke huisvesting krijgt en we per 2021 vanuit een unilocatie gaan werken) de nadruk zal liggen op het in goede banen leiden van dit traject.

Daarnaast zal dit ook de nodige impact hebben op de strategische beleidsterreinen die hiermee gedeeltelijk een nadere uitwerking en afstemming nodig hebben, dit traject zal gelijk oplopen met de ontwikkelingen om te komen tot één samengevoegde organisatie.

De focus in 2019 zal dan ook liggen op het bewaken en inrichten van de randvoorwaarden om het project 'nieuwe school' voortvarend door te

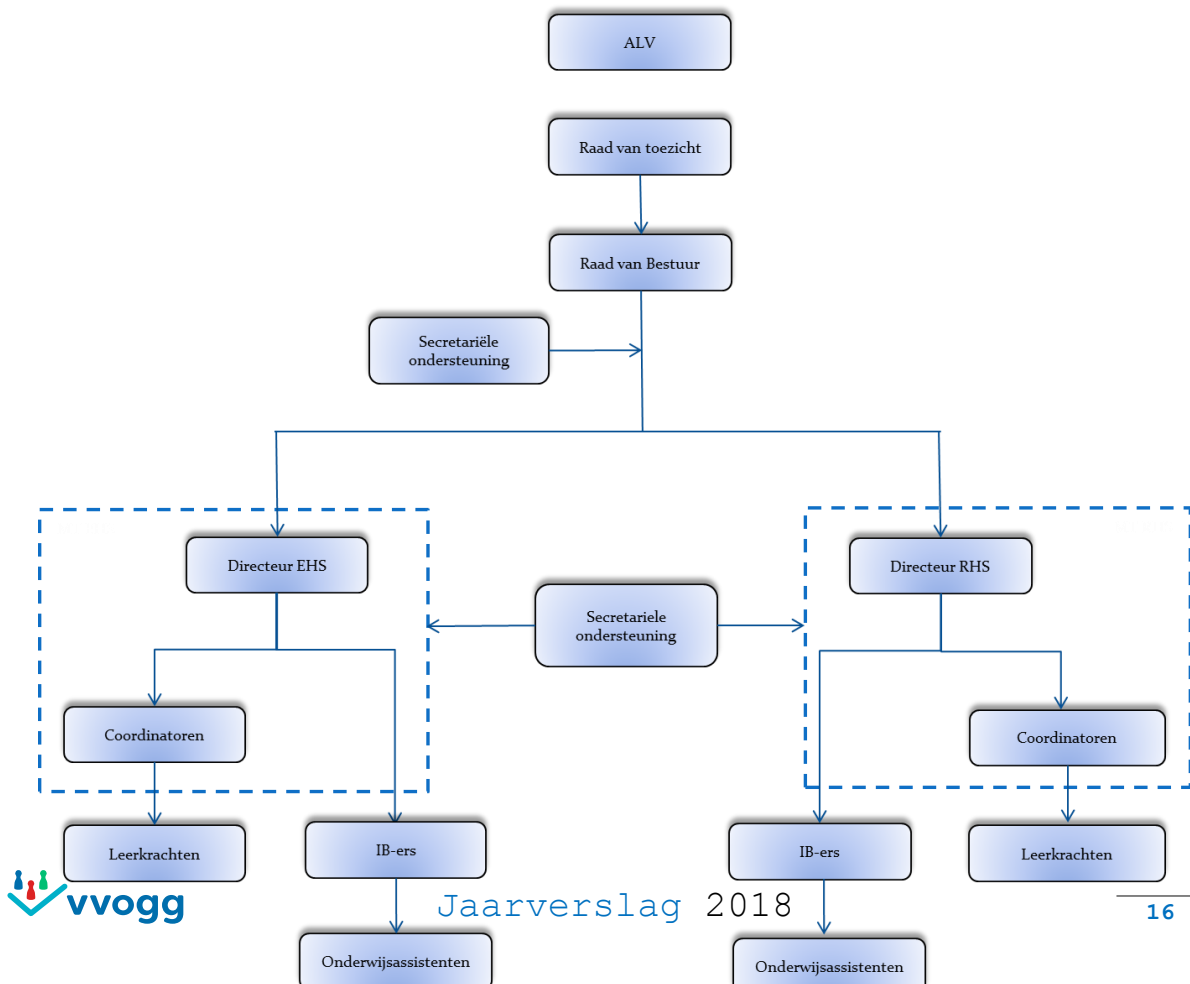
kunnen zetten. Hiervoor dient op basis van een gedegen projectplan een goede gemeenschappelijke basis te worden gecreëerd. Het spreekt vanzelf dat we dit willen doen in nauwe samenwerking met en betrokkenheid van alle belanghebbenden. Een goede communicatie over dit onderwerp richting onze achterban en alle betrokkenen krijgt hierbij zeker de volle aandacht.

Structuur en organisatie

De VVOGG Capelle aan den IJssel heeft de verenigingsvorm als rechtspersoon. De ALV is daarvan het hoogste orgaan. Er zijn ca. 277 leden per 31 december 2018. Binnen de vereniging is een Raad van Toezicht (gekozen door de leden, waarvan één op voordracht van de GMR) en een Raad van Bestuur (benoemd door de Raad van Toezicht). Beide organen tellen vijf leden. Daarnaast is er een volwaardige medezeggenschapsstructuur, zowel op schoolniveau als op verenigingsniveau. Per school is er daarnaast een oudercommissie. De Raad van Bestuur is het bevoegd gezag. De directie van de scholen heeft echter ruime bevoegdheden om de dagelijkse gang van zaken op school naar bevind van zaken te organiseren, binnen de grenzen van het schoolplan en het managementstatuut. De structuur en de spelregels binnen de VVOGG zijn omschreven in haar statuten. De betrokkenheid bij het schoolleven vanuit de Raad van Bestuur blijkt door de jaarlijkse bezoeken die aan de scholen worden gebracht. De Raad van Bestuur spreekt deze bezoeken na met de leerkrachten. Daarbij geven bestuurders wel aan hoe zij de identiteitsaspecten hebben ervaren, maar zijn terughoudend in het geven van een beoordeling over de kwaliteit van het onderwijs. Mondelinge terugkoppeling over deze bezoeken vindt plaats aan de directeur en aan de Raad van Bestuur.

Organogram

Het organogram van de schoolvereniging ziet er als volgt uit:

Ledenvergadering

De ALV werd afgelopen jaar gehouden op 12 juni 2018 in de Eben-Haëzerschool. De heren Dick Both en Alex de Bruin hielden een lezing over het thema "de VVOGG in een veranderende maatschappelijke en onderwijskundige context. Wat betekent dit voor de beide Capelse scholen, nu en in de toekomst?"

De heer L. Slobbe van de Raad van Toezicht was en aftredend en werd herkozen.

Leden en begunstigers

Aan het einde van het verslagjaar bedroeg het aantal leden 277 (was 291 in 2017) waarvan 3 begunstigers.

Tenslotte

In dankbaarheid zien we terug op het jaar 2018. In onderlinge verbondenheid werd door alle medewerkers van de scholen een bijdrage geleverd aan het reformatorisch basisonderwijs. Tevens werd en wordt er intensief meegedacht en gewerkt aan het "project nieuwe school". Met het gebed om Gods hulp willen we hier in 2019 mee verder gaan.

Het bestuur bedankt alle medewerkers voor hun betrokkenheid en inzet binnen de scholen en de wijze waarop zij van betekenis waren voor de kinderen die aan ons zijn toevertrouwd.

Capelle aan den IJssel, januari 2019

Namens de Raad van Bestuur:
P.B. de Ruiters, secretaris

Duo lezen

IV Verslag Eben-Haëzerschool

Algemeen

In het jaar 2018 is er opnieuw veel goeds uit Gods hand ontvangen. Het werk op onze school mocht voortgang hebben. Verblijdend is dat er in het achterliggende jaar voldoende personeel beschikbaar was voor het werk op onze school. Het is ook het jaar waar er een groot veranderingsproces is ingezet. We bouwen in Vertrouwen met elkaar aan een nieuwe VVOGG school.

Onderwijs

Collectieve Ambitie en visie

We zijn ook in 2018 verder gegaan met onze zogenaamde ambitiebijeenkomsten. Nadat we als team hebben gewerkt aan de collectieve ambitie voor de Eben-Haëzerschool: 'Eben-Haëzerschool BouwSteen voor jÓuw Toekomst'.

We hebben bij het opstellen van de collectieve ambitie gekozen om de volgende kernbegrippen centraal te stellen:

- de ontwikkeling van het kind gebaseerd op de Bijbel en gericht op het staan in de maatschappij (betrokkenheid)
- gericht op kwaliteit en talenten (thematiseren)
- het kind ervaart diep leren (rijke leeromgeving)

We zijn in 2018 als team verder gegaan met het nadenken over het onderwerp 'betrokkenheid'. Hoe kunnen wij eraan bijdragen om de betrokkenheid van onze leerlingen te vergroten. Dit ontwikkelingstraject werkte onder leiding van een uit het personeel gevormd leerteam. De nadruk wordt gelegd op de betrokkenheid van kinderen op, en hun verantwoordelijkheid voor hun persoonlijk leerproces. We hebben er met elkaar aan gewerkt om de betrokkenheid meer en meer concreet maken o.a. door de opgestelde schoolregels bij de kinderen merkbaar in het dagelijks handelen terug te zien. De schoolregels worden dagelijks door middel van posters, gesprekken, bij de weekopeningen ed. onder de aandacht van de kinderen gebracht. De komende jaren blijft dit onze aandacht vragen.

We willen als Eben-Haëzerschool steeds meer groeien naar een lerende organisatie waar onze collectieve ambitie 'Eben-Haëzerschool, BouwSteen voor jÓuw Toekomst' steeds meer handen en voeten krijgt. We moeten en mogen onze kinderen voorbereiden op een plaats in de samenleving. Een samenleving die aan het veranderen is en steeds andere vaardigheden van ons vraagt. Ook een samenleving waarin iedereen maar zeker ook christenen steeds meer bewuste keuzes zullen moeten maken. Eveneens een samenleving waarin we als pelgrim verkeren, op reis en uitziend naar de Toekomst.

In de loop van dit verslag jaar is duidelijk geworden dat we binnen 2 tot 3 jaar samen zullen gaan met onze zusterschool de Rehobothschool. Deze verandering houdt onder meer in dat er een geheel nieuwe collectieve ambitie moet worden opgesteld voor de nieuw te vormen VVOGG school. Het is de bedoeling dat de twee teams naar een nieuw team groeien. Onder leiding van externe schoolbegeleiders is in de

loop van het jaar 2018 jaar dit "eenwordingsproces" gestart. Dit krijgt ook in 2019 verder vervolg.

Zelfevaluatie

Intern is er in het afgelopen jaar ook gekeken naar de kwaliteit van ons onderwijs. Er zijn bijvoorbeeld verschillende overlegmomenten rondom 'zorg' en 'opbrengsten' geweest. We hebben tijdens de IB-gesprekken met de leerkrachten ons zelf regelmatig een spiegel voorgehouden. Doen we wel de goede dingen en doen we ze ook goed? Zijn er voldoende effecten van ons handelen te zien?

De bouwcoördinatoren hebben de groepen bezocht en regelmatig gesprekken gevoerd over het onderwijs in de groepen. Ook in dit verslagjaar zijn de toets resultaten vanuit de methodetoetsen en vooral de zogenaamde LVS-toetsen (LeerlingVolgSysteem-toetsen) uitvoerig in kaart gebracht en geanalyseerd. Tijdens de opbrengstgesprekken worden de gestelde doelen aan de orde gesteld. Zijn de doelen in de achterliggende periode gehaald of niet gehaald? Wat is er nodig om een gesteld groepsdoel of streefdoel eventueel wel te halen? Met de collega's worden de tussenopbrengsten van de LVS-toetsen besproken in opbrengstgesprekken. Daarnaast komen de toets resultaten ook in de gesprekken met de IB-ers aan de orde. Deze gesprekken spitsen zich toe op de individuele toets resultaten van m.n. "zorgleerlingen". Zorgleerlingen zijn leerlingen die sterk onder of boven gemiddeld scoren.

Ontwikkelingen

- De taalmethode "Taal Actief" is in 2018 in groep 8 ingevoerd. Inmiddels werken alle groepen met deze methode. Het werken met en invoeren van een nieuwe methode vraagt altijd heel wat inspanningen van de collega's. Dit geldt wel in het bijzonder bij de invoering van een taalmethode waaruit elke dag gewerkt wordt.
- Er zijn in het afgelopen jaar verschillende collega's die de scholingsdagen van de Kanjertraining hebben gevolgd. Dit in verband met de invoering van en het werken met de Kanjertraining. De deelnemende collega's hebben allemaal een bijbehorend certificaat ontvangen.
- Naast de lessen Engels uit de methode My name is Tom (groep 1 t/m 6) en Stepping Up (groep 7 en 8) kunnen de kinderen uit groep 7 en 8 ook zelfstandig met Holmwoods aan de slag. Dit programma biedt adaptief Engels onderwijs aan.
- De BHV-ers van onze school hebben de BHV herhalingscursus gevolgd. Enkele collega's volgden alleen de herhaling voor het onderdeel EHBO. In totaal zijn er binnen de school 7 collega's opgeleid als BHV-er.
- Tijdens de teambijeenkomsten over 'betrokkenheid' onder leiding van het leerteam zijn de opgestelde regels en routines verder uitgewerkt. Er is gewerkt aan het invoeren en concretiseren van de opgestelde regels.

Meer- en hoogbegaafde kinderen

Eén dagdeel per week draait er voor de kinderen die naast hun adaptieve onderwijs in de klas ook extra uitdaging nodig hebben, onze "Plusgroep" waarin verschillende soorten van plusopdrachten wordt aangeboden. Afgelopen jaar maakten opnieuw 16 leerlingen uit groep 6 t/m 8 deel uit van de "Plusgroep". De leiding van de Plusgroep is in handen van

juf Meijer. Er zijn ook kinderen die lessen Spaans of Hebreeuws volgen. Deze lessen worden gegeven door mevrouw Adel en mevrouw Broomhaar. Tenslotte zijn er kinderen die op vrijdagmiddag schaakles krijgen van de heer Uitbeijerse.

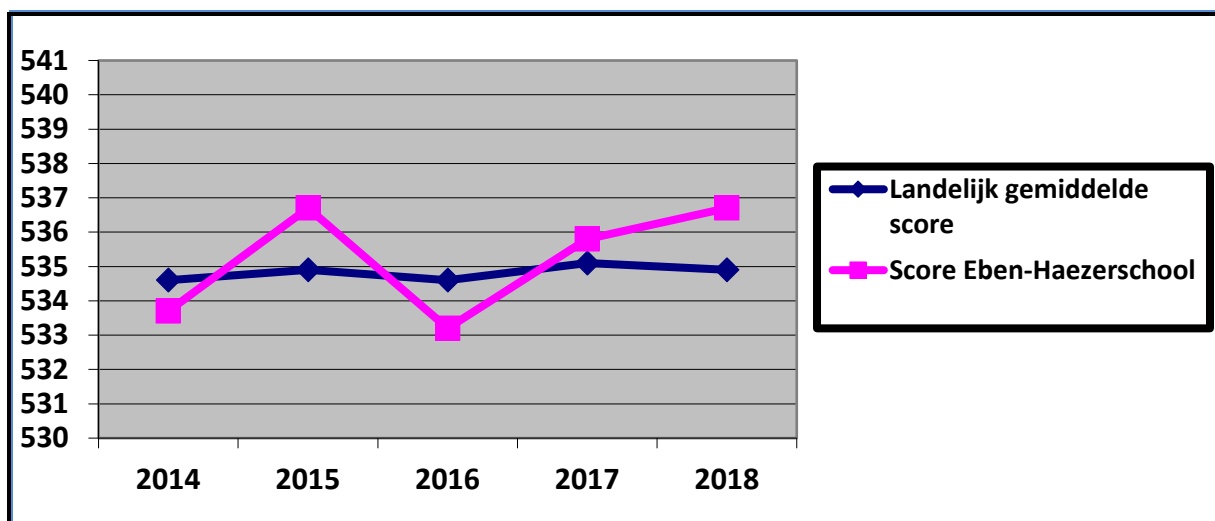
De plaatsing van kinderen in de Plusgroep wordt bepaald door de IB-er, leerkrachten en ouders. Ze kijken hierbij niet alleen naar toetsresultaten maar bijvoorbeeld ook naar motivatie en doorzettingsvermogen. Juf Meijer, onze Plusgroepjuf, is bezig om een document talentbeleid op te stellen.

Opbrengsten

De uitslag van de Centrale Eindtoets is één van de ijkpunten waar een school op beoordeeld wordt door de inspectie. Of dat terecht is, is een heel andere vraag, maar we hebben er wel mee te maken. Om een indruk te krijgen vindt u in onderstaande grafiek de scores van de afgelopen jaren.

De behaalde Centrale Eindtoetsscore in 2018 (536,7) lag boven het landelijk gemiddelde (534,9). Het is natuurlijk niet zo dat alleen de Centrale Eindtoets alles zegt over de kwaliteit van het onderwijs. Het is wel een cijfer waaraan bij inspectiebezoeken nog steeds veel waarde wordt gehecht. We streven ernaar om jaarlijks met de Centrale Eindtoets boven het landelijk gemiddelde uit te komen.

Doorstroming voortgezet onderwijs

In het cursusjaar 2017-2018 zijn er 35 leerlingen van groep 8 overgegaan naar het voortgezet onderwijs. In het overzicht hieronder vindt u de verdeling naar welke studierichting de leerlingen zijn uitgestroomd. Onze leerlingen zijn uitgestroomd naar het Wartburg College locaties Revius, Guido de Brès en de Swaef; Driestar College en de GSR.

	2015	2016	2017	2018
PrO	0	0	0	0
VMBO-LWOO	0	0	0	0
VMBO-BK	8	6	5	7
VMBO-GT	11	6	10	11
VMBO-GT / HAVO	0	0	1	0
HAVO	11	8	10	6
HAVO / VWO	0	0	0	0
VWO	10	6	5	7
VWO+ / TTO	3	5	3	4
	43	31	34	35

Personeel

Afscheid

- Juf M. Boom nam i.v.m. een benoeming bij het SBO afscheid van onze school.
- Juf E.C. Visser-van den Berge nam eveneens afscheid van onze school. Zij is in Nieuw-Beijerland gaan werken.

- Juf G. Koelewijn-Boer nam afscheid van onze school. Ze werkte bij ons als vakleerkracht bewegingsonderwijs. Ze is volledig in Gouda gaan werken.
- Beide leidsters van onze voorschool: de dames C.A. Dekker-Slingerland en A. Kasbergen-de Groot hebben afscheid genomen onze school.

Benoeming

- Juf D. de Raaf is per augustus benoemd als leerkracht. Ze geeft les aan groep 6.
- Juf E. de Groot-Otterspeer is per augustus benoemd als parttime leerkracht.
- Juf J. van den Berg-Reijm is per augustus benoemd als juf voor groep 1a.
- Juf M.C.J. Crielaard-Wiersma is per augustus benoemd als leerkracht voor groep 1b.
- Juf W. Vuik is per augustus benoemd als leerkracht. Ze geeft in verschillende groepen les.

Blijdschap

- Op 30 juli werd juf S.J. van der Velden-van Zanten en haar man verblijd met de geboorte van een zoon.
- Op 25 augustus werd juf C.E. Hoogendijk-van Erkel en haar man verblijd met de geboorte van een dochter.
- Op 30 oktober werd juf M. Vermeulen-van Vliet en haar man verblijd met de geboorte van een zoon.
- Op 2 november trouwde onze collega juf D.M. Hamoen met de heer B. Doornekamp.

Jubileum

- Op 7 juni jl. was de heer A.J.L. Paul, 40 jaar in overheidssdienst.

Scholing

Er zijn afgelopen jaar door de collega's opnieuw verschillende scholingstrajecten gevolgd. Professionalisering van de teamleden is een belangrijk item om de kwaliteit van het leerproces te waarborgen en te verdiepen. We leven in een veranderende samenleving en hebben met leerlingen te maken die in deze maatschappij leven. Onze gezinnen en kinderen veranderen ook mee. Daarbij komt uiteraard nog dat de maatschappij steeds andere vaardigheden vraagt. Het onderwijs moet inspelen op alle veranderingen.

Er heeft o.m. scholing plaatsgevonden voor:

- De invoering van "Leerlijnen Jonge Kind" door de collega's van groep 1 en 2, de IB-er onderbouw en onderbouwcoördinator.
- Werkplaats-scholing door MT en IB-ers.
- Werkplaats-scholing startende leerkrachten.
- Scholing over Begrijpend Lezen voor de collega's van de midden- en bovenbouw.
- MT scholing door Juf Speksnijder.
- Meester M. Molenaar vervolgde de opleiding als IB-er.
- Ambitiebijeenkomsten voor alle teamleden i.v.m. concretiseren van onze collectieve ambitie. We werkten het punt 'vergroten van betrokkenheid' verder uit. We zijn bezig geweest met het in praktijk brengen van de schoolregels.
- Herhaling van de BHV-scholing door de BHV-ers.

- Enkele collega's volgden studiedagen i.v.m. werkwijze SoVa-methode en "Kanjertaining".

Enkele korte individuele scholingstrajecten waren er voor:

- Onderwijsassistenten, zij volgden bijeenkomsten georganiseerd door Berséba.
- Talentontwikkeling (juf Meijer).
- Bijeenkomst Arbo en Veiligheid (Juf V.d. Velden)
- ICT en Media (meester Roobol)

Personeelssterkte Eben-Haëzerschool

	Man	Vrouw	Fulltime	Parttime	Tijdelijk	Vast
Directie	2	3	1	4	0	5
Leerkracht (fulltime >4 dgn)	2	24	12	14	7	19
IB-er	0	3	0	3	0	3
Vakleerkracht gym	0	1	0	1	1	0
Onderwijsassistentie	0	5	0	5	1	4
Conciërge	1	0	0	1	1	0
Administratie	1	0	0	1	0	1
Totaal	6	36	13	29	10	32

Nb: de in de tabel weergegeven aantallen, was de situatie per 1 augustus 2018. Er zijn enkele leerkrachten die naast hun werk als leerkracht ook als IB-er of MT lid werkzaam zijn.

Het afgelopen jaar kenmerkte zich opnieuw door een laag ziekteverzuimcijfer van de collega's (2,47%). Er was gelukkig ook vrijwel geen sprake van lesuitval. Als we bedenken dat het landelijk ziekteverzuimcijfer rond de 5.9% ligt, is dit cijfer een reden om dankbaar voor te zijn.

Klachtenafhandeling

De VVOGG is aangesloten bij de VGS klachtencommissie. In het verslagjaar werd er door de Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs een klacht ingediend bij de Eben-Haëzerschool. Directie en Raad van Bestuur hebben deze klacht met betreffende ouders doorgesproken. Na de gesprekken is deze klacht door alle partijen als afgehandeld beschouwd.

Uitkeringen na ontslag

Uitkeringskosten als gevolg van eigen risicodragerschap van de Raad van Bestuur, kunnen bij de Stichting BWGS worden gedeclareerd. In het boekjaar 2018 hebben geen afrekeningen of inhoudingen op de bekostiging betreffende uitkeringen van ex-werknemers plaatsgevonden.

Huisvesting en ICT

Ons huidige schoolgebouw telt naast de 12 leslokalen, een handvaardigheidsruimte, een ICT lokaal en een speellokaal. Op dit moment krijgen er in ons schoolgebouw 14 groepen les zodat we mogen zeggen dat het gebouw flink vol is.

In het verslagjaar zijn er geen grote onderhoudswerken aan het schoolgebouw uitgevoerd. De voorziening voor het groot onderhoud is i.v.m. de komende verhuizing vrijgevallen. Er zijn uiteraard ook geen donaties meer aan de voorziening toegevoegd.

We hopen het huidige schoolgebouw in het voorjaar van 2019 te verlaten. Het noodzakelijke onderhoud en vervangingen zijn wel gewoon uitgevoerd omdat het schoolgebouw in de zomer 2019 door de CSV in gebruik wordt genomen. We willen het schoolgebouw t.z.t. in goede staat overdragen aan de volgende gebruikers.

Ook in het achterliggende jaar zijn er veel onderhoudsklussen door ouders ter hand genomen. Heel fijn dat een aantal ouders één keer per maand een heel aantal onderhoudsklussen ter hand wil nemen. Dit zorgt voor een flinke besparing op de onderhoudskosten.

Er is besloten dat we in 2021 naar een nieuw te bouwen schoolgebouw zullen gaan. In het nieuwe gebouw worden zowel de leerlingen van de Eben-Haëzerschool als de leerlingen van de Rehobothschool gehuisvest. De Eben-Haëzerschool zal in het voorjaar 2019 eerst nog wel naar een tijdelijke huisvesting moeten verhuizen. De zoektocht naar een geschikte locatie voor onze tijdelijke huisvesting heeft ons in 2018 flink beziggehouden. Na een proces van zoeken, wikken en wegen is er een locatie naast de school "De Bouwsteen" aan de Lijstersingel gevonden. De voorbereidingen voor de tijdelijke en de definitieve nieuwbouw zijn inmiddels in het afgelopen jaar met grote voortvarendheid ter hand genomen.

Zowel de Gemeenteraad als het college van burgemeester en wethouders hebben met de huisvestingsplannen ingestemd. De financiën voor de tijdelijke en definitieve huisvesting zijn eind 2018 beschikbaar gesteld.

Op ICT-gebied is ook er in het verslagjaar opnieuw geïnvesteerd. Er is een aantal laptops aangeschaft en een nieuw Prowise bord aangekocht.

Communicatie en relaties

Communicatie met ouders

We mogen ons verheugen in een grote ouderbetrokkenheid op onze school. Heel veel moeders en vaders zijn betrokken bij de school voor het verrichten van diverse hand- en spandiensten. We denken hierbij bijvoorbeeld aan activiteiten vanuit de schoolcommissie, de klusvaders, luizencontroles, begeleiding bij excursies, schoonmaakmomenten, overblijfouders, leesouders enz. Heel fijn dat we nooit tevergeefs een beroep op onze ouders doen. Deze betrokkenheid zien we gelukkig ook op de informatie- en rapportavonden. De informatievoorziening richting de gezinnen verloopt voornamelijk via de mail. De nieuwsbrieven en andere informatie wordt uitsluitend via de mail verstuurd. Op de website van de school is ook veel informatie te vinden: regelmatig wordt de website geactualiseerd. Er is een zogenaamde ouderportal open gezet voor de ouders en/of verzorgers. Ouders kunnen via het ouderportal de vorderingen van hun kind(eren) volgen.

Voor de ouders en leerlingen uit groep 8 is er ook dit jaar een ouderavond georganiseerd rond het thema "Omgaan met nieuwe media". Ouders en kinderen hebben op die avond intensief nagedacht over welke gevaren nieuwe media meebrengen en hoe we hier als christenen mee om moeten gaan in het licht van Gods Woord. Op zo'n avond merk je tegelijkertijd ook welk een grote plaats de nieuwe media in onze gezinnen en in onze harten inneemt.

MR

De MR mocht in het afgelopen jaar diverse keren constructief vergaderen. De MR en directie hebben intensief gesproken en nagedacht over allerlei zaken in en om de school. De betrokkenheid van de MR bij het reilen en zeilen van de school is gelukkig goed. In het verslagjaar is er een nieuw MR lid vanuit de personeelsgeleding benoemd: collega P. Boer is gekozen.

Ten slotte

Bij het maken van een jaarverslag kijk je bijna automatisch terug. Bij het terugkijken is er ook een opmerken. Opmerken over de vele zaken die ontvangen zijn. Er zijn naast de zorgen in 2018 ook heel veel goede zaken uit Gods hand ontvangen. Hoe gemakkelijk wordt dan niet vergeten dat er Eén is die ons krachten en zegeningen geeft. Dat we hulp en bijstand ook alleen van Hem mogen verwachten.

Psalm 121 zegt het zo;

"k sla d'ogen naar 't gebergte heen,
Vanwaar ik dag en nacht
Des hoogsten bijstand wacht,
Mijn hulp is van den Heer alleen.
Die hemel, zee en aarde
Eerst schiep en sinds bewaarde.

Laten we steeds bedenken dat bij al onze inspanningen aan de Zegen des Heeren alles gelegen is. Laten we Hem om deze Zegen vragen en die alleen van Hem verwachten.

"Dat wij ons ambt en plicht, o Heer',
Getrouw verrichten tot Uw eer;
Dat Uwe gunst ons werk bekroon':
Uw Geest ons leid', en in ons woon".

Capelle aan den IJssel, januari 2019
A.J.L. Paul

V Verslag Rehobothschool

Algemeen

Ook in het jaar 2018 is er door de leerkrachten en het onderwijsondersteunend personeel veel werk verzet.

Onderwijs

Visie

In het afgelopen jaar hebben we meer vorm gegeven aan onze visie, aan onze collectieve ambitie "Rehobothschool, ruimte om samen te leren met diepgang en verwondering". We proberen hiermee aan te geven dat ieder kind er mag zijn met zijn of haar gaven en talenten. Ruimte is direct afgeleid van de het woord Rehoboth: 'Want nu heeft ons de HEERE ruimte gemaakt'. De ruimte is gegeven ruimte. We mogen en moeten kinderen ruimte geven in hun ontwikkeling. Vertrouwen geven. Echter, omdat die ruimte door God gegeven is, wordt ze begrensd en bepaald door wat God ons in Zijn Woord en Geboden leert.

Ruimte geven is het ene spoor, maar staat niet los van het gezagdrager en identificatiefiguur zijn voor kinderen. Dat betekent dat we kinderen niet zozeer vrijlaten, loslaten en laten gebeuren, maar juist ook richting geven, leiden en begeleiden. We proberen kinderen dus ingekaderde ruimte te geven.

Met het woord 'samen' proberen we duidelijk te maken dat we op school niet alleen leren voor onszelf, maar dat we samenwerken en samenleven. Een school is in bepaald opzicht een leefgemeenschap. Respect voor elkaar, leren van en met elkaar horen er in onze visie zeker bij. We kiezen regelmatig werkvormen die het samenwerken bevorderen. We denken met name aan onze Kanjertraining! Tevens legt onze collectieve ambitie 'ruimte om samen te leren' een link naar handelingsgericht werken. Dat doen we samen met u als ouders en samen met de kinderen. Dat doen we in 2018 maar ook in de komende periode.

Zelfevaluatie

Intern is er in het afgelopen jaar ook gekeken naar de kwaliteit van ons onderwijs. De LVS-toetsen zijn afgenomen. Naar aanleiding daarvan zijn er groepsbesprekingen/ opbrengstgesprekken geweest. Vervolgens hebben we de resultaten van de LVS-toetsen teambreed met elkaar gedeeld. Doen we wel de goede dingen en doen we ze ook goed? Zijn er voldoende effecten van ons handelen te zien? Tijdens de opbrengstgesprekken worden de gestelde doelen aan de orde gesteld. Zijn de doelen in de achterliggende periode gehaald of niet gehaald? Wat is er nodig om een gesteld groepsdoel of streefdoel eventueel wel te halen? Daarnaast komen de toets resultaten ook in de gesprekken met de IB-ers aan de orde. Deze gesprekken spitsen zich toe op de individuele toets resultaten van m.n. "zorgleerlingen". Zorgleerlingen zijn leerlingen die sterk onder of boven gemiddeld scoren.

Meer- en hoogbegaafde kinderen

Op de Rehobothschool hebben we al jaren een plusgroep voor meer- en hoogbegaafde kinderen uit groep 6, 7 en 8. Ook in 2018 is er aandacht geweest voor de meer- en hoogbegaafde kinderen. Juf Vuik-de Vos heeft om de week op woensdag lesgegeven aan de plusgroep. De aandacht in de plusgroep is gericht op 'leren leren' en creatief denken. Binnen de

school hebben een aantal groepsleerkrachten zitting in de commissie talentbeleid. Commissie talentbeleid is in 2018 verder gaan nadenken over de vraag wat van belang is bij het leren van hoogbegaafde leerlingen en hoe kunnen we daar op onze school op aansluiten? De talentcommissie is nog met het onderzoek bezig. juf Heijkamp begeleidt één keer in de week meer- en hoogbegaafde kinderen uit groep 5. Zij doet verschillende reken- en taalactiviteiten, zoals debatteren bijvoorbeeld.

Ontwikkelingen

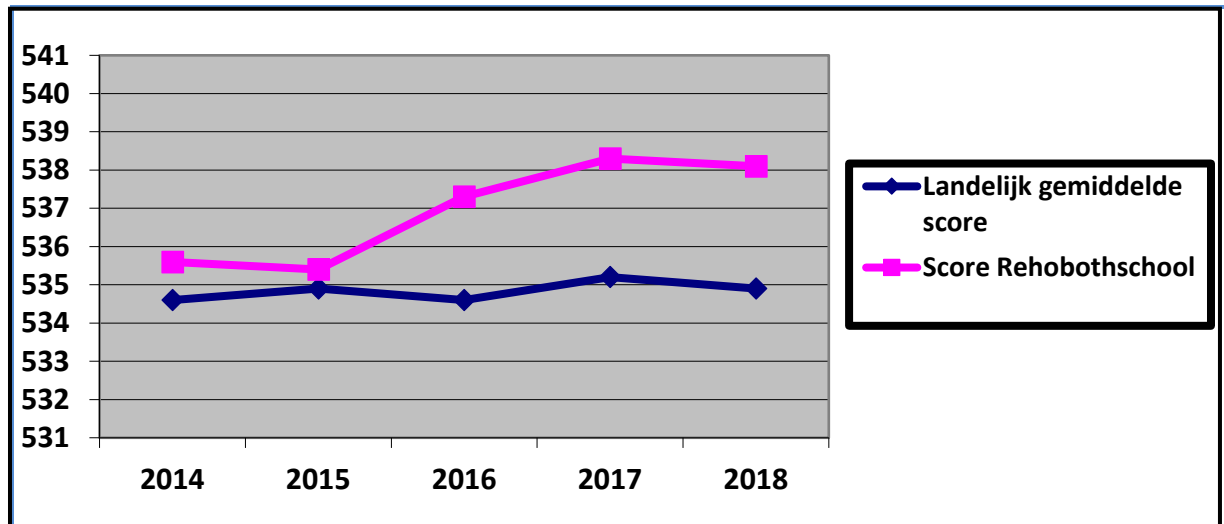
Dit jaar werd onze school niet door de inspectie bezocht. Ook heeft er geen kwaliteitsonderzoek door directeuren van FPO Rijnmond plaatsgevonden.

De volgende ontwikkelingen vonden plaats in 2018:

- Omdat de kwaliteit en de identiteit van onze scholen afhankelijk zijn van de leerkracht voor de groep zijn we in 2018 verder gaan werken aan een professionele pedagogische leergemeenschap op de Rehobothschool. Het professionaliseren deden we o.a. in de vorm leerbijeenkomsten.
- We willen het van en met elkaar leren van de collega's handen en voeten geven. We zijn daarom in 2018 verdergegaan met het werken in leerteams. In de leerteams gaan collega's samen aan de slag met het oog op de praktijk. Hier brengt iedereen zijn persoonlijke (leer)vragen maar ook successen in. Elkaar helpen om een volgende stap te maken! We hebben o.a. stil gestaan bij de 'start van de les' en 'het stellen van vragen'.
- In het voorjaar 2018 heeft het hele schoolteam de nascholing Engels via Driestar-Educatief afgerond. De bedoeling van deze nascholing was niet alleen de spraakvaardigheid van de collega's te vergroten, maar ook de basiskennis van Engels up to date te houden.
- Meester Kok volgde al vanaf 2016 de cursus Cambridge Engels via Driestar-educatief. Hij heeft deze opleiding in 2018 met succes afgerond. Ook juf van Dijk-Van der Velden en juf Harlaar zijn in 2017 gestart met de cursus Cambridge Engels. De praktische Cambridgecursus geeft genoeg gelegenheid om het Engels te oefenen. De nadruk ligt op mondelinge vaardigheden, maar ook lees- schrijf- en luistervaardigheid worden intensief getraind.
- Juf Van Dam, juf Trouwborst-Groenendijk en juf Van der Velden-Hak ronden met succes hun opleiding tot kanjercoördinator met succes af. In 2017 is juf Van Dam naast haar functie als vertrouwenspersoon ook als veiligheidscoördinator/kanjercoördinator aan de slag gegaan. Jaarlijks zal door haar in de groepen 5-8 onderzoek gedaan worden naar de veiligheidsbeleving bij de leerlingen
- De directeur volgde ook in 2018 herregistratietraject schoolleiders samen met andere directeuren van FPO Rijnmond bij Turn Around. De directeur heeft met succes de leergang 'leidinggeven aan verandering. Samen met de twee eerder behaalde certificaten kwam hij in aanmerking voor herregistratie als Registerdirecteur onderwijs (RDO).
- De MT's van beide scholen volgen gezamenlijk een traject bij Turn Around en Principium om tot betere afstemming te komen.

Opbrengsten

De uitslag van de Centrale Eindtoets (CET) is één van de aspecten waar een school op beoordeeld wordt door de inspectie. Of dat terecht is, is een heel andere vraag, maar we hebben er wel mee te maken. Om een indruk te geven vindt u in onderstaande grafiek de scores van de afgelopen jaren.

In 2018 was de score van de Rehobothschool 538,1. Een uitslag waarvoor we erg dankbaar zijn. Landelijk lag deze score op 534,9. Alle leerlingen deden mee met de Centrale Eindtoets.

Doorstroming voortgezet onderwijs

Hieronder wordt de uitstroom naar het voortgezet onderwijs weergegeven van de laatste jaren. In het cursusjaar 2017-2018 zijn er 21 leerlingen overgegaan naar het voortgezet onderwijs.

	2015	2016	2017	2018
PrO	0	0	0	0
VMBO-LWOO	0	0	0	0
VMBO-BK	7	5	0	2
VMBO-GT / MAVO	2	5	3	6
VMBO-GT / HAVO	8	1	0	0
HAVO	0	11	10	4
HAVO / VWO	10	0	0	0
VWO	1	10	12	9
VWO+ / TTO	0	0	2	0
	28	32	27	21

Personeel

Benoeming

- Meester De Deugd rondde op 31 augustus 2018 zijn PABO-opleiding met succes af. Hij staat nu 2½ dag voor groep 7.

Jubilea

- In het voorjaar van 2018 hebben we aandacht gegeven aan het 25-jarig jubileum van Juf Van Dijk-van der Velden. Zij was per 1 augustus 2018 al ruim 28 jaar in dienst van het onderwijs. Zij is vanaf 16 mei 1991 actief op de Rehobothschool als vervangster. Vanaf 1 augustus 1995 werkt zij vast op onze school als juf. Daarnaast is zij tot en met 31 juli 2017 onderbouwcoördinator geweest.

Blijdschap

- Op 17 september 2018 werd juf Lagendijk-Tintel en haar gezin verblijd met de geboorte van een zoon.

Het ziekteverzuim onder het personeel van de Rehobothschool was in 2018 laag, nl. 2,94%. Een percentage waarmee we heel dankbaar zijn in het besef dat gezondheid en ziekte niet in onze hand ligt, maar in Gods hand. Landelijk ligt het ziekteverzuim in het basisonderwijs rond 5.9% (cijfer 2017).

Personeelssterkte Rehobothschool per 1 augustus 2017

	Man	Vrouw	Fulltime	Parttime	Tijdelijk	Vast
Directie	1	2	1	2	0	3
Leerkracht	2	17	2	17	1	18
IB-er	0	2	0	2	0	2
Onderwijsassistentie	0	2	0	2	0	2
Administratie	0	1	0	1	0	1
Conciërge	1	0	0	1	0	1
Interieurverzorgster	0	1	0	1	0	1
Totaal	4	25	2	25	1	26

Klachtenafhandeling

De VVOGG is aangesloten bij de VGS klachtencommissie. In het verslagjaar werden geen officiële klachten ingediend bij de Raad van Bestuur. Met de vertrouwenspersoon is geen gesprek gevoerd. Elders in dit jaarverslag treft u het verslag van de vertrouwenspersoon aan.

Uitkeringen na ontslag

Uitkeringskosten als gevolg van eigen risicodragerschap van de Raad van Bestuur, kunnen bij de Stichting BWGS worden gedeclareerd. In het boekjaar 2018 hebben geen afrekeningen of inhoudingen op de bekostiging betreffende uitkeringen van ex-werknemers plaatsgevonden.

Huisvesting en ICT

- Op de Rehobothschool heeft geen renovatie, groot onderhoud of nieuwbouw plaatsgevonden.
- In de groepen 3 t/m 8 worden naast de vaste PC's in de lokalen ook 17 laptops en 20 Prowise tablets gebruikt bij de methoden 'Wereld in Getallen', taalmethode 'Staal' en "Nieuws Begrip" (voor begrijpend lezen). Daarnaast worden de PC's en tablets ook door de leerlingen gebruikt als ondersteuning bij opdrachten die behoren bij de zaakvakken.

Communicatie en relaties

Communicatie met ouders

In 2018 hebben we opnieuw bewust stil gestaan bij de communicatie met onze ouders.

Ouders moeten zich welkom voelen op onze school omdat we een gemeenschappelijk belang hebben: het kind. In deze samenwerking hebben we beiden onze rol.

- De leerkracht is de onderwijsprofessional en kent het kind als leerling het beste. Zij zien het kind in uiteenlopende situaties, zoals tijdens (kring)gesprekken, instructiemomenten en zelfstandig werken.
- De leerkrachten zijn verantwoordelijk voor het onderwijs en maken keuzes in wat voor uw kind het beste is.
- Ouders zijn ervaringsdeskundige. Zij kennen hun kind het best en het langst, zij zien het in uiteenlopende situaties in het gezin en daarbuiten, zoals thuis, achter de computer, bij familie, met andere kinderen buiten. Zij zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Zij kunnen het gedrag van uw kind op school positief beïnvloeden en u kunt ons als school van cruciale informatie voorzien en waardevolle tips geven voor de aanpak van uw kind.
- We hebben in 2016 een begin gemaakt met het houden van startgesprekken. We zijn hier in 2018 mee doorgedaan.
- Tijdens deze startgesprekken hebben de ouders een gespreksarrangement afgesproken met de leerkracht.
- Ouders kunnen via de ouderportal van ParnasSys niet alleen de uitslag van de niet-methode gebonden toetsen, de Cito-toetsen, volgen, maar zij kunnen ook de uitslag van alle methodetoetsen en repetities van hun kind volgen.

MR

De MR mocht in het afgelopen jaar diverse keren constructief vergaderen.

De betrokkenheid van de MR bij het reilen en zeilen van de school is gelukkig goed.

Ten slotte

Het jaar 2018 is inmiddels voorbij. Er is door de collega's, door de bestuursleden en door de vele vrijwilligers op onze school heel veel werk verzet. We willen hen hartelijk danken voor hun steun en inzet. In Openbaring 3 vers 8 lezen we: "Zie, Ik heb een geopende deur voor u gegeven, en niemand kan die sluiten." De Heere heeft ons een 'onverhinderde gelegenheid gegeven om het Evangelie' (kanttekening) van zonde en van genade, van dood en van leven aan de harten van onze kinderen te leggen. Ondanks al onze zonden en tekorten belooft de HEERE, de trouwe Verbondsgod, dat Hij gesloten harten van kinderen en personeelsleden zal openen wanneer Hij Zijn Woord door Zijn Geest gaat zegenen, omdat voor de Middelaar op Golgotha alle deuren dichtgingen. Daarom is er hoop, ook voor het nageslacht.

Capelle aan den IJssel, januari 2019

J. van Dijk

VI Financieel Jaarverslag

Analyse van het netto resultaat

	Realisatie 2018 x € 1.000	Begroting 2018 x € 1.000	Vershil
Baten			
(B1) Rijksbijdragen	2.592	2.416	176
(B2) Overige overheidsbijdragen	32	23	9
(B3) Overige baten	100	17	83
Totaal baten	2.724	2.456	268
Lasten			
(L1) Personele lasten	2.232	2.037	195
(L2) Afschrijvingen	71	76	-5
(L3) Huisvestingslasten	111	105	6
(L4) Overige instellingslasten	283	238	45
Totaal lasten	2.697	2.455	242
Saldo baten en lasten	27	1	26
(R1) Saldo fin. baten en lasten	-1	2	-3
Nettoresultaat	26	3	23

Bovenstaande tabel geeft een weergave van de geconsolideerde staat van baten en lasten van de gehele organisatie. Het resultaat van 26.000 euro is als volgt opgebouwd:

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Vershil
Eben-Haëzerschool	10.790	366	10.424
Rehobothschool	-7.467	2.512	-9.979
Vereniging	-2.468	-	-2.468
Schoolfonds Eben-Haëzerschool	-93	-	-93
Schoolfonds Rehobothschool	1.761	-	1.761
Stichting Peuteropvang	23.376	-	23.376
Totaal	25.899	2.878	23.021

De baten en lasten van de vereniging, schoolfondsen en peuteropvang zijn ondergebracht onder de overige baten en de overige instellingslasten. Voor deze kostenplaatsen is geen begroting opgesteld. Het gezamenlijke resultaat van deze private kostenplaatsen is bijna 24.000 euro. Dit verklaart grotendeels het verschil tussen het gerealiseerde en begrote geconsolideerde resultaat.

In 2018 zijn twee ontwikkelingen te noemen die in de begroting en ons beleid niet waren opgenomen. De eerste betreft indexaties op de rijksbijdragen in verband met gestegen pensioenpremies en de nieuwe

cao. Het totale effect hiervan op de rijksbijdragen is bijna 134.000 euro geweest. De loonkosten laten als gevolg hiervan een vergelijkbare overschrijding zien.

De tweede onverwachte ontwikkeling is het vervroegd vrijkomen van middelen voor werkdrukvermindering. Zoals eerder in dit verslag aangegeven hebben de scholen in 2018 hier circa 32.000 euro voor ontvangen. Deze middelen zijn ingezet voor het aanstellen van extra uren onderwijsassistentie.

Onderstaand een beknopte toelichting op de overige ontwikkelingen en de belangrijkste verschillen per categorie ten opzichte van de begroting.

(B1) - De *rijksbijdragen* laten een positief verschil zien van circa 176.000 euro. Voor 166.000 euro wordt dit verklaard door de eerder genoemde ontwikkelingen. Daarnaast is er nog 15.000 euro ontvangen voor een tweetal studieverloven. Hier staan vervangingskosten tegenover. Verder is er 3.000 euro meer ontvangen als gevolg van indexaties op de bijdragen vanuit Passend Onderwijs en impulsgebieden. Tot slot heeft nog een verschuiving plaatsgevonden van middelen die ontvangen zijn voor zorgarrangementen in cluster 1 en 2. Totaal gaat het om 8.000 euro die begroot zijn onder de rijksbijdragen maar gerealiseerd onder de overige baten.

(B2) - Vanuit de *gemeente* is meer ontvangen dan begroot als gevolg van bijdragen voor de peuteropvang waar geen begroting voor is opgesteld. Exclusief deze middelen hebben de scholen circa 4.000 euro minder ontvangen dan begroot. Enerzijds doordat de bijdragen voor gym lager zijn dan begroot, anderzijds doordat er minder is ontvangen voor Brede School Netwerken.

(B3) - De *overige baten* komen 83.000 euro hoger uit dan begroot. Voor 73.000 euro wordt dit verklaard door baten op de private kostenplaatsen. Het overige verschil wordt verklaard door de verschuiving van de inkomsten voor zorgarrangementen en extra huurinkomsten.

(L1) - De *personele lasten* komen op totaalniveau 195.000 euro hoger uit dan begroot. In de begroting is 10.000 euro opgenomen onder de overige personele lasten in verband met jubilea. Dit is onder de loonkosten gerealiseerd. Na correctie hiervoor komen de loonkosten circa 185.000 euro hoger uit dan begroot en de overige personele lasten 10.000 euro.

De overschrijding op de loonkosten wordt voor circa 150.000 euro verklaard door de gestegen pensioenpremies en de nieuwe cao. Daarnaast is er circa 2 fte extra inzet gerealiseerd op het

onderwijsondersteunend personeel. Een deel hiervan is ingezet in het kader van werkdrukvermindering. Tegenover de extra inzet is er een behoorlijke besparing gerealiseerd op de kosten voor vervanging. Met name vanuit het UWV zijn meer vergoedingen ontvangen dan extra kosten zijn gerealiseerd. De vervanging is met name door intern opgelost of door extern personeel.

Het verschil op de overige personele lasten kan voor 7.500 euro worden toegeschreven aan de peuteropvang. Verder is er extern personeel ingezet, mede voor de vervanging.

(L2) - De *afschrijvingen* komen lager uit dan begroot omdat ten onrechte afschrijvingslasten op de gebouwen zijn begroot. Eind 2017 zijn de gebouwen in het kader van de verwachte nieuwbouw gedesinvesteerd.

(L3) - Binnen de *huisvestingslasten* is een overschrijding gerealiseerd van circa 6.000 euro. Voornaamste oorzaak zijn hogere kosten voor het schoonmaakbedrijf.

(L4) - De *overige instellingslasten* laten een overschrijding zien van 45.000 euro welke voor 30.000 euro wordt verklaard door uitgaven op de private kostenplaatsen. Het overige verschil wordt verklaard door een overschrijding op de scholen op de leermiddelen. Met name aan computer- en licentiekosten is meer besteed.

(R1) - Als gevolg van de dalende rente komen de *financiële baten* lager uit dan begroot.

Financiële positie

Onderstaand overzicht geeft de balans weer per 31 december van de afgelopen drie boekjaren.

ACTIVA	Ultimo 2018 x € 1.000	Ultimo 2017 x € 1.000	Ultimo 2016 x € 1.000
Immateriële vaste activa	-	-	-
Materiële vaste activa	287	322	521
Financiële vaste activa	-	-	-
Totaal vaste activa	287	322	521
Voorraden	-	-	-
Vorderingen	155	153	129
Liquide middelen	2.383	2.293	2.251
Totaal vlottende activa	2.538	2.446	2.381

Totaal activa	2.825	2.768	2.902
PASSIVA	Ultimo 2018	Ultimo 2017	Ultimo 2016
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Algemene reserve	2.194	2.191	1.927
Bestemmingsreserves publiek	-	-	-
Bestemmingsreserves privaat	129	108	137
Bestemmingsfonds publiek	-	-	-
Bestemmingsfonds privaat	189	187	185
Eigen vermogen	2.512	2.486	2.249
Voorzieningen	53	65	470
Langlopende schulden	-	-	-
Kortlopende schulden	260	217	183
Totaal passiva	2.825	2.768	2.902

Als gevolg van een lage investeringsgraad is de *materiële vaste activa* met 35.000 euro gedaald. De grote daling in 2017 heeft te maken met de desinvestering in het schoolgebouw. De investeringen van 2018 komen later in deze paragraaf verder aan bod.

De *reserves* zijn met circa 26.000 euro gestegen wat overeenkomt met het geconsolideerde resultaat. Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de publieke (school) en private (vereniging en schoolfondsen) reserves. Daarnaast valt de stijging van het vermogen ultimo 2017 op. Vorig jaar is reeds toegelicht dat de oorzaak het vrijvallen van de onderhoudsvoorziening is. Komende jaren wordt de resterende voorziening uitgeput tot de nieuwbouw is gerealiseerd. Daarna zal weer een dotatie plaats gaan vinden. Dit geeft de komende jaren ruimte om te investeren in de formatie.

De *voorzieningen* zijn met 12.000 euro gedaald. Zoals gezegd wordt de komende jaren de voorziening groot onderhoud uitgeput waardoor er geen dotatie meer nodig is. Er is nog wel ruim 1.000 euro gedoteerd aan de voorziening jubileumuitkering op basis van de personeelsbezetting. Aan de voorziening groot onderhoud is ruim 13.000 euro onttrokken voor installaties en schilderwerk op de Rehobothschool.

Financiële kengetallen

Met behulp van een aantal kengetallen kan een verdere beoordeling worden gegeven van de financiële gezondheid van de organisatie. Naast de waarden zoals deze gelden voor 2016, 2017 en 2018, wordt tevens de algemene adviesnorm weergegeven.

Kengetal	Norm	2018	2017	2016
Liquiditeit	2,00	9,76	11,28	13,04

Solvabiliteit	0,50	0,89	0,90	0,77
Rentabiliteit	n.v.t.	0,95%	9,35%	-2,45%
Huisvestingsratio	max. 10%	4,13%	0,59%	7,55%
Weerstandsvermogen (bestuursniveau)	15,00%	85,85%	87,86%	71,71%
Weerstandsvermogen (schoolniveau)	15,00%	73,61%	75,90%	58,41%
Kapitalisatiefactor incl. privaat vermogen	max. 60%	103,75%	108,84%	106,40%
Kapitalisatiefactor excl. privaat vermogen	max. 60%	94,96%	97,89%	94,40%

De *liquiditeit* en de *solvabiliteit* blijven over de afgelopen jaren ruim boven de gestelde adviesnormen. De organisatie kan dus zowel op de korte als de lange termijn aan de verplichtingen voldoen.

De *rentabiliteit* is licht positief.

De *huisvestingsratio* laat zien of er niet teveel publiek geld weglegt aan huisvesting. Dit is niet het geval aangezien de maximale norm van 10% niet wordt overschreden.

Het minimale *weerstandsvermogen* wordt gebruikt om vermogen beschikbaar te houden voor het opvangen van financiële calamiteiten. De standaard adviesnorm bedraagt 15%. De scholen zitten hier ruim boven wat aangeeft dat er relatief veel vermogen is. Eén van de oorzaken is het vrijvallen van de voorziening groot onderhoud ultimo 2017. Hierdoor is veel vreemd vermogen verschoven naar het eigen vermogen. De scholen zijn zich van bewust van de hoge reserves. De komende jaren wordt door de gemeente gewerkt aan een nieuw schoolgebouw. Hierdoor gaan de 2 scholen over naar 1 school. Omdat hier de nodige inzet en kosten mee gemoeid gaan worden de buffers hiervoor aangesproken. Komende jaren wordt dan ook negatief begroot. Ook op de langere termijn zal beoordeeld worden over de ruime reserves projectmatig ingezet kunnen worden ten behoeve van het onderwijs.

De *kapitalisatiefactor* overschrijdt de maximale norm van 60%. Dit bevestigt dat de buffers ruim zijn. Zoals gezegd zal dit de komende jaren wel dalen door verwachte negatieve reserves.

Investerings- en financieringsbeleid

In 2018 is er voor ruim 36.000 euro geïnvesteerd in materiële vaste activa. Begroot is een bedrag van 25.000 euro. Er is in 2018 een bedrag van 70.500 euro afgeschreven en 600 euro gedesinvesteerd waardoor de boekwaarde van de activa is gedaald.

De gerealiseerde investeringen hebben betrekking op de volgende categorieën:

ICT	28.500 euro
Leermiddelen	7.500 euro
Totaal	36.000 euro

De investeringen binnen de ICT hebben betrekking op een server, laptops, pc's en overige ICT toebehoren. Voor ICT is 10.000 euro begroot, daar tegenover is de begrote 10.000 euro voor inventaris en apparatuur niet besteed.

Qua leermiddelen is geïnvesteerd in Taal, leesboeken, buitenspeelmateriaal en psalmboeken.

Treasury verslag

In 2018 hebben er geen beleggingen en derivaten plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. Er zijn geen wijzigingen opgetreden ten opzichte van voorgaand jaar. Zowel de publieke als de private middelen zijn niet ondergebracht in risicodragend kapitaal. De beschikbare vrije middelen werden overgemaakt naar een spaarrekening. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Bij het selecteren van een bank voor het onderbrengen van de spaartegoeden wordt door het bestuur gelet op de credit rating van de betreffende bank, conform de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' en met het oog op het zoveel als mogelijk waarborgen van een goed beheer van deze tegoeden. Om dit te waarborgen is door het bestuur een treasurystatuut opgesteld, waarin afspraken zijn vastgelegd inzake de wijze waarop wordt omgegaan met de regeling. Daarnaast is in dit statuut opgenomen wie welke verantwoordelijkheden op dit terrein heeft. Op hoofdlijnen staat in het treasurystatuut beschreven dat het beleid ten aanzien van beleggingen, leningen en derivaten met betrekking tot de publieke middelen zeer behoudend is. De hoofdsom dient ten alle tijden gegarandeerd te zijn.

Toekomstperspectieven en continuïteitsparagraaf

Leerlingenaantallen

De afgelopen jaren hebben we te maken gehad met een dalende trend van leerlingen die zich naar verwachting zal doorzetten. Inspanningen vanuit de Raad van Bestuur om dit te ondervangen en een betere balans te krijgen tussen de Rehobothschool en de Eben-Haëzerschool hebben niet tot het gewenste resultaat geleid.

Per 1 oktober 2017 is de Rehobothschool onder de opheffingsnorm van 196 leerlingen gekomen. Het aantal leerlingen per 1 oktober 2018 was echter 196. Hiermee kwam de Rehobothschool net boven de opheffingsnorm. De verwachting is, dat zij in 2019 rond of net onder de norm zullen uitkomen. Dit heeft er naast de ontwikkelingen op het gebied van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs zoals elders in de verslag wordt beschreven, mede toe geleid dat de optie om beide scholen te combineren in één locatie (unilocatie) het beste antwoord bleek op het continuïteitsvraagstuk.

Het leerlingenaantal per 1 oktober 2018 zag er als volgt uit:

Jaar	Eben-Haëzerschool	Rehobothschool	Totaal
2014	314	221	535
2015	309	208	517
2016	310	199	509
2017	309	190	499
2018	301	196	497

De prognose voor de komende jaren ziet er als volgt uit:

Jaar	Eben-Haëzerschool	Rehobothschool	Totaal
2019	301	193	494
2020	292	191	483
2021	286	187	473

Het bestuur verwacht voor de lange termijn een stabilisatie van rond de 470 leerlingen.

Op de Eben-Haëzerschool wordt op dit moment gewerkt met 14 groepen. Gezien een lichte daling van het aantal leerlingen verwachten we dat we met ingang van het cursusjaar 2019-2020 met 13 groepen zullen gaan werken.

Op de Rehobothschool werd in 2018 gewerkt met 8 groepen. Vanaf 1 januari 2019 draait er een instroomgroep. De verwachting is dat we het volgende cursusjaar weer met acht groepen zullen werken op de Rehobothschool.

Scholen

Maandag 18 december 2017 heeft de gemeenteraad van Capelle aan den IJssel unaniem ingestemd met het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO). In dit SHO staat o.a. dat de Eben-Haëzerschool en de Rehobothschool zullen sluiten en dat er één nieuwe reformatorische school gebouwd zal worden. Het dalend aantal leerlingen op de Rehobothschool is hier debet aan. Op 1 oktober 2017 kwam de Rehobothschool voor het eerst onder de opheffingsnorm. Het samengaan van twee scholen en het vormen van één nieuwe school is voor de leerlingen, ouders en het onderwijzend personeel een ingrijpend proces.

We zijn daarom in 2018 met beide teams aan de slag gegaan in het proces naar een nieuwe school: 'samen bouwen in Vertrouwen'. We hebben inmiddels vijf kernwaarden vastgesteld die inhoud gaan geven aan onze gezamenlijke visie op het leren van onze kinderen. Stenen volgen toch immers de visie. Ook in 2019 zullen we hier meer inhoud aan geven. Tegelijkertijd met het doordenken van onze onderwijskundige visie werken we ook aan het opstellen van een gezamenlijk schoolplan 2019-2023.

Onderwijskundige ontwikkelingen Eben-Haëzerschool

Naast borging van reeds ingezette maatregelen, willen we ons het volgende (cursus)jaar met name richten op de volgende speerpunten:

- Er is besloten om met twee vertrouwenspersonen (voor de leerlingen) te gaan werken. We streven ernaar om elke werkdag een vertrouwenspersoon in de school aan het werk te hebben.
- Het vernieuwen van de lesmethodes is in het verslagjaar bewust even gestopt omdat er bij het samengaan met de Rehobothschool verschillende nieuwe methodes zullen worden ingevoerd.
- Juf Meijer, onze Plusgroepjuf, is bezig om een document talentbeleid op te stellen.
- Het inwerken en vasthouden van onze collega's vraagt de komende tijd, gezien de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, de nodige aandacht.
- In het voorjaar 2019 zal de Eben-Haëzerschool tijdelijk andere huisvesting betrekken. We zullen dit nieuwe gebouw aan de Lijstersingel gebruiken totdat de definitieve nieuwe huisvesting betrokken kan worden.

Onderwijskundige ontwikkelingen Rehobothschool

Naast borging van reeds ingezette maatregelen, willen we ons het volgende (cursus)jaar met name richten op de volgende speerpunten:

- We willen ook in het cursusjaar 2019-2020 aandacht geven aan de 'paspoort van de Rehobothschool', zoals we dat verwoord hebben in onze schoolgids 2018-2019 paragraaf 5.4.
- We willen ons in het komend cursusjaar samen met de Eben-Haëzerschool gaan oriënteren op een nieuwe rekenmethode.
- We overwegen het LOVS-computerprogramma van CITO aan te schaffen in overleg met de Eben-Haëzerschool om meer inzicht in de opbrengsten van elke groep en elke leerling te krijgen. Toetsen afnemen is één, maar het op de juiste wijze analyseren is twee. We hopen hiermee een betrouwbaar te krijgen van de ontwikkeling van onze kinderen.
- De talentcommissie gaat in samenwerking met de plusgroepjuf van de Eben-Haëzerschool verder invulling geven het talentbeleid.

Al met al komt er genoeg op ons af, maar voor alles geldt: Zo de Heere wil en wij leven.

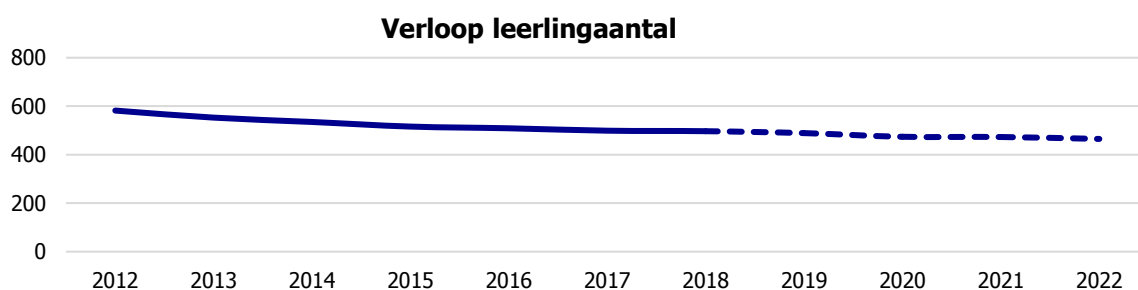
Financiën

Toekomstige externe ontwikkelingen

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2019-2023 is rekening gehouden met externe ontwikkelingen. Hierbij kan gedacht worden aan gevolgen van de Miljoenennota 2019, ontwikkelingen in de cao en de middelen voor werkdrukvermindering. Zie voor meer informatie de verantwoording bij de begroting 2019.

Toekomstige interne ontwikkelingen

Teldatum per 1 oktober	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Onderbouw totaal	246	242	231	233	235	221
Bovenbouw totaal	253	255	258	241	238	244
Totaal	499	497	489	474	473	465

Bovenstaande overzichten laten de ontwikkeling van het leerlingaantal over de afgelopen en komende jaren zien. Het leerlingaantal is afgelopen jaren geleidelijk gedaald. Ook voor de komende jaren wordt een daling verwacht.

Functiecategorie	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Directie	2,00	2,00	2,00	1,58	1,00	1,00
Leerkracht	25,26	26,40	26,10	26,10	26,10	26,10
O.O.P.	5,27	4,41	3,93	3,93	3,93	3,93
Schoonmaak	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54
Vervanging eigen risico	0,00	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Totaal	33,07	33,85	33,07	32,65	32,07	32,07

Bovenstaand overzicht laat het verloop van de inzet zien over de komende jaren. Belangrijke opmerking is dat de begroting voor de komende 2 jaar is ondertekend. Daarna is sprake van 1 school waarop ook de formatie aangepast zal worden. Dit is nog niet volledig verwerkt, het bestuur werkt dit in 2019 verder uit.

Staat van baten en lasten – begroting

	Realisatie 2018 x € 1.000	Begroting 2019 x € 1.000	Begroting 2020 x € 1.000	Begroting 2021 x € 1.000
Baten				
(B1) Rijksbijdragen	2.592	2.592	2.559	2.529
(B2) Overige overheidsbijdragen	32	23	23	23
(B3) Overige baten	100	26	26	26
Totaal baten	2.724	2.641	2.608	2.578
Lasten				
(L1) Personele lasten	2.232	2.298	2.293	2.287
(L2) Afschrijvingen	71	68	60	66
(L3) Huisvestingslasten	111	107	107	107
(L4) Overige instellingslasten	283	240	240	240
Totaal lasten	2.697	2.714	2.701	2.701
Saldo baten en lasten	27	-73	-93	-123
(R1) Saldo fin. baten en lasten	-1	2	2	2
Nettoresultaat	26	-71	-91	-121

Bovenstaand overzicht geeft de begroting weer voor de komende 3 jaar. Er is geen sprake van majeure investeringen de komende jaren.

Het overzicht laat de begroting zien voor de komende 3 jaar, maar de begroting is ondertekend voor 2 jaar. Reden is dat er nieuwbouw komt waarbij de scholen (en de teams) samen worden gevoegd tot 1 school. In 2019 wordt dit verder concreet uitgewerkt waarbij ook gekeken zal worden naar de benodigde formatie. Met name de bestuurs-, directie- en MT-aanstellingen kunnen wijzigen.

Om de samenvoeging goed te realiseren wordt geïnvesteerd in personeel en begeleiding. Dit verklaart de negatieve resultaten voor de komende jaren, waar ook beschikbare buffers voor zijn.

Balans - begroting

ACTIVA	Ultimo 2018 x € 1.000	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000
Immateriële vaste activa	-	-	-	-
Materiële vaste activa	287	227	176	378
Financiële vaste activa	-	-	-0	-
Totaal vaste activa	287	227	176	378
Voorraden	-	-	-	-
Vorderingen	155	-	-	-
Effecten	-	107	218	218
Liquide middelen	2.383	2.313	2.264	1.943
Totaal vlottende activa	2.538	2.420	2.482	2.161
Totaal activa	2.825	2.647	2.658	2.539
PASSIVA	Ultimo 2018 x € 1.000	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000
Algemene reserve	2.194	2.126	2.035	1.914
Best. reserve publiek	-	-	-	-
Best. reserve privaat	129	295	295	295
Best. fonds publiek	-	-	-	-
Best. fonds privaat	189	-	-	-
Eigen vermogen	2.512	2.422	2.331	2.209
Voorzieningen	53	31	23	24
Langlopende schulden	-	-	-	-
Kortlopende schulden	260	305	305	305
Totaal passiva	2.825	2.758	2.658	2.539

Bovenstaande tabel toont de balans over 2018 en de jaren hierop volgend. De balans van 2018 is gebaseerd op de werkelijke cijfers. De waarden vanaf 2019 zijn echter berekend op basis van een voorlopige inschatting van 2018 per het najaar 2018. Hierdoor kunnen er onlogische afwijkingen ontstaan, de langere termijn ontwikkeling is echter wel inzichtelijk.

Het eigen vermogen zal de komende jaren dalen als gevolg van de negatieve resultaten. Meerjarig is het bestemmingsfonds privaat niet

apart in de begroting weergegeven, maar samengevoegd met de private reserve.

De materiële vaste activa daalt de komende jaren omdat er niet geïnvesteerd wordt in nieuw meubilair tot de nieuwe school is gerealiseerd. In 2021 stijgt de activa sterk vanwege deze investeringen. Dit zal ook gevolgen hebben voor de beschikbare financiële buffers.

Interne risicobeheersings- en controlesystemen

Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert de school een planning en controle cyclus waarbij de directie de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting het bestuur. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en ter fiattering aan de raad van toezicht wordt voorgelegd. In deze meerjarenbegroting worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkent en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn. Daarnaast monitort de directie regelmatig de financiële situatie en beoordeelt in hoeverre sturing nodig is. Deze aanpak werkt naar tevredenheid, hier zijn geen aanpassingen voor nodig.

Daarnaast is ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin is de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd. Tussen het bestuur en haar administratieve dienstverlener, VGS Administratie, is daarnaast een Service Level Agreement van toepassing.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

De meerjarenbegroting is opgesteld in een veranderende context, waarin er sprake is van risico's. Eén van de risico's die jaarlijks terugkomt is de politieke instabiliteit op verschillende fronten. Sector breed is sprake van een tekort op de materiële bekostiging. Er zijn nog geen ontwikkelingen die wijzen op een correctie hiervoor. Dit gaat ten koste van personele inzet. Verder is er nog onzekerheid over de middelen voor werkdrukvermindering vanaf schooljaar 2021/22.

Een ander risico is het lerarentekort. Onze school krijgt tot nu toe de formatie goed rond en heeft de komende jaren te maken met een teruggang van de formatie. Mogelijk risico is echter wel dat het moeilijker wordt om vervanging te realiseren. Risico is dat dan relatief duur extern personeel ingezet moet worden om gaten op te vullen. Het bestuur is hiervan op de hoogte en probeert deze ontwikkeling waar mogelijk voor te blijven.

Een meer school-specifiek risico is de bouw van de nieuwe school. Hoewel de gemeente dit zal bekostigen zal er ook een eigen bijdrage vanuit de school verwacht worden. In 2019 wordt verder verkend wat de mogelijkheden zijn. De school heeft voldoende reserve om, zover met publiek geld toegestaan, hieraan bij te dragen. Met name op het gebied van duurzaamheid hoopt de school mee te werken.

Verder kunnen er risico's zijn op het personele terrein. Te denken valt aan uitval van personeelsleden, langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren, schorsing en in het ergste geval ontslag. Als deze zaken zich voordoen kan er sprake zijn van financiële gevolgen. Ook als het gaat om groot onderhoud bestaat er een risico op onverwachte lasten. Voor de genoemde risico's met een financieel gevolg wordt er een risicobuffer aangehouden, al zal de eerste stap altijd zijn om te beoordelen of een risico binnen de begroting opgevangen kan worden.

Niet alleen financiële risico's, maar ook niet-financiële risico's zijn belangrijk. Te denken valt aan risico's rondom de onderwijskwaliteit, het imago van de school en de naleving van de code 'Goed Bestuur'. Zie voor dit laatste punt het verslag van het toezichthoudend orgaan.

Als belangrijkste niet-financiële risico ziet het bestuur:

- Minder binding aan de school / identiteitsrisico;
- Governance structuur;
- Verwacht lerarentekort;
- Onderwijskwaliteit;
- Leeftijd personeelsbestand;
- Werkdrukbeleving;

Beheersing van de risico's

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer. Voor de vaststelling van de hoogte van deze buffer is gebruik gemaakt van het standaard risicoprofiel van 15%. In 2019 zal verkend worden of het gehanteerde risicoprofiel nog actueel is, of dat hier nader onderzoek naar gedaan moet worden.

Om niet onnodig de risicobuffer aan te spreken, wordt in elk geval getracht om risico's tijdig te onderkennen, om indien nodig acties te ondernemen om de impact van het risico te verkleinen. De meerjarenbegroting is hiervoor een belangrijke tool. Het effect van een dalend leerlingaantal of een uit de pas lopend kostenpatroon is zo inzichtelijk. Ook kunnen in de meerjarenbegroting aanpassingen doorgerekend worden.

De hierboven beschreven risicobeheersings- en controlesystemen zijn het afgelopen jaar toereikend geweest. Er zijn geen belangrijke risico's opgetreden die de continuïteit van de organisatie in gevaar gebracht hebben. Er is dan ook geen reden om aanpassingen aan de systemen door te voeren.

Bijlagen

Bij dit jaarverslag horen de volgende bijlagen:

- A. Verantwoordingen
- B. Jaarverslag SPOGG
- C. Jaarverslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
- D. Jaarverslag vertrouwenspersoon

A. Verantwoordingen

Verantwoording besteding impuls subsidie en middelen prestatiebox

Eben-Haëzerschool

Vanuit de overheid werd een impuls subsidie ontvangen ad € 12.174,-. Deze subsidie heeft als doel de opbrengsten van het primair onderwijs over de hele linie te verhogen en is gericht op opbrengstgericht werken en professionalisering. Het doel van deze subsidie is om een bepaalde groep "zorgkinderen" een extra impuls te kunnen geven.

De ontvangen prestatiebox-gelden t.h.v. € 56.382,- zijn ingezet om de resultaten voor met name rekenen en taalonderwijs te verhogen. Er is naast materiaal ook een deel personele inzet in de vorm van een benoemde onderwijsassistente en plusgroep uit bekostigd.

Rehobothschool

Er is geen impuls subsidie ontvangen vanuit de overheid.

De ontvangen prestatie box gelden ad € 35.326,- zijn ingezet om de resultaten voor met name rekenen en taalonderwijs te verhogen en de kwaliteit van het lesgeven van de collega's te verbeteren.

Verantwoording besteding middelen Passend Onderwijs

Eben-Haëzerschool

Er is aan inkomsten een fors bedrag voor Passend Onderwijs ontvangen: € 54.706,-. Deze inkomsten zijn besteed aan de leerlingenzorg en verantwoord naar "Berséba", het samenwerkingsverband waar onze school bij aangesloten is. Er wordt als school een fors bedrag per jaar ontvangen om daarmee de leerlingenzorg voor een groot deel te kunnen bekostigen. Het samenwerkingsverband "Berséba" vraagt aan het eind van een begrotingsjaar een verantwoording over hoe de gelden zijn besteed. Naast deze gelden is er € 6.159,- ontvangen als inkomsten voor een arrangement. Deze gelden worden specifiek besteed aan de begeleiding van twee zorgleerlingen.

Uit deze ontvangen inkomsten zijn in 2018 o.m. bekostigd:

- begeleiding van de orthopedagoog voor o.m. geplande consultaties
- begeleiding van rekenspecialist
- IQ onderzoeken en/of andere onderzoeken bij bepaalde zorgleerlingen
- leerlingenonderzoeken die bijvoorbeeld door Driestar Educatief worden afgenomen

- materialen die noodzakelijk zijn bij bepaalde zorgtrajecten (denk aan materiaal voor dyslexie)
- materiaal en begeleiding (door Bartiméus) van een slechtziende leerling
- bezochte bijeenkomsten door de IB-ers
- scholingsmomenten van de onderwijsassistenten
- gedeeltelijke salariskosten van IB-ers en onderwijsassistenten enz.

Er zijn veel zorgleerlingen binnen onze school die extra begeleiding vragen en extra ondersteuning nodig hebben. Gelukkig maken deze inkomsten het mede mogelijk hier uitvoering aan te geven.

Rehobothschool

Er is aan inkomsten een fors bedrag voor Passend Onderwijs ontvangen (€ 38.548,-). Deze inkomsten zijn o.a. besteed aan:

- interne begeleiding
- leerlingenzorg
- plusgroep
- expertiseontwikkeling op het gebied van dyslexie en dyscalculie.

Alle uitgaven zijn verantwoord naar Berséba. Daarnaast hebben we voor de begeleiding van een leerling die slechtziend is € 2.917,- ontvangen. Deze gelden zijn o.a. besteed aan de aanschaf van aangepaste leerlingenmaterialen en de aanschaf van een nieuwe laptop voor deze leerling.

Verantwoording besteding middelen werkdrukverlaging

Gevolgte proces en genomen besluit

De scholen hebben in de weekbrief van 15 maart 2018 de collega's ingelicht over het feit dat de overheid ons een financiële voorziening geeft die voldoende is om een fulltime baan te creëren waarmee ondersteunende taken uitgevoerd kunnen worden, waardoor werkdruk verlaagd kan worden. Denk hierbij aan een administratieve kracht, conciërge, onderwijsassistentie, extra leerkracht, o.i.d. Alle teamleden is gevraagd om na te denken welke ondersteuning gewenst is. Het personeel kon hun voorkeuren doorgeven aan de directie. Er kwamen in het totaal van de beide schoolteams tien voorstellen binnen. De overgrote meerderheid koos voor een conciërge-onderhoudsmedewerker die fulltime op de scholen ingezet kon worden.

Vervolgens is aan de Raad van Bestuur en de MR-en van de beide scholen voorgesteld om een conciërge/onderhoudsmedewerker aan te nemen. De Raad van Bestuur en de MR-en van de beide scholen hebben hiermee ingestemd. Vervolgens werd naar een zorgvuldig gevoerde sollicitatieprocedure de heer J. van Reenen benoemd in de functie van conciërge-onderhoudsmedewerker. Hij werkt drie dagen op de Eben-Haëzerschool en twee dagen op de Rehobothschool.

De overige gelden worden besteed aan onderwijsassistentie en de extra uitbreiding van het management met het oog op de nieuwe school.

Inzet middelen:

Bestedingscategorie	Besteed bedrag 2018	Toelichting
Personeel (conciërge)	€ 15.845,-	Salariskosten conciërge v.a. sept- dec. 2018
Personeel (overig)	€ 13.800,-	Uitbreiding MT en OA
Materiaal	€ 420,-	Aanschaf gereedschap
Professionalisering	€ 250,-	BHV cursus conciërge incl. materiaal
Overig	€ 1.604,-	Wervingskosten conciërge

Naast de financiële steun zijn de directeuren voortdurend met de collega's in gesprek hoe de werkdruk verminderd kan worden. Zo zal (conform de cao-afspraken van 2018) vanaf 2019 het personeel een hoofdrol krijgen bij de verdeling van de taken onderling en betrokken zijn bij welke taken er op school zullen worden gedaan.

B. Verslag SPOGG

Missie van de SPOGG

De Stichting Peuteropvang op Gereformeerde Grondslag (SPOGG) te Capelle aan den IJssel is opgericht op 20 februari 2018. De stichting heeft als grondslag de Heilige Schrift als het onfeilbaar Woord van God, zoals daarvan belijdenis wordt gedaan in de artikelen 2 t/m 7 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Zij onderschrijft geheel en onvoorwaardelijk de Drie Formulieren van Enigheid, zoals deze zijn vastgesteld door de Nationale Synode gehouden te Dordrecht in de jaren 1618-1619.

Doel van de SPOGG

De stichting stelt zich ten doel het doen verstrekken van peuteropvang overeenkomstig de grondslag zonder daarbij het maken van winst te beogen. De stichting tracht dit doel te bereiken door het stichten en in stand houden van twee voorzieningen voor peuteropvang en door andere wettige middelen welke aan het doel van de stichting bevorderlijk kunnen zijn. De stichting wil zorgen voor de opvang en het onderwijzen van peuters en alle activiteiten zijn gericht op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Tevens wil de stichting dat de peuters op de twee voorzieningen voorbereid worden op het basisonderwijs en wil de achterstanden van individuele kinderen verminderen. Het betreft hier peuters in de leeftijd van 2,5 jaar tot 4 jaar.

Bestuur van de stichting

Het bestuur van de stichting bestaat uit ten minste drie personen en wordt benoemd door het bestuur van de Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op gereformeerde grondslag te Capelle aan den IJssel (VVOGG). Alleen leden van het bestuur van de VVOGG te Capelle aan den IJssel kunnen benoemd worden als lid van het bestuur van de stichting. Bij de oprichting van de Stichting Peuteropvang op Gereformeerde Grondslag bestond het bestuur van de stichting uit de volgende leden:

- ✓ De heer M.A. Mieras   voorzitter
- ✓ De heer P.B. de Ruiter   secretaris
- ✓ De heer S. van den Berg   lid
- ✓ De heer W. Nederlof   lid
- ✓ De heer B.H.W. Oudshoorn   lid

Per 1 augustus 2018 is het bestuur gewijzigd en zijn de onderstaande personen bestuurslid geworden:

- ✓ De heer B.H.W. Oudshoorn   voorzitter
- ✓ De heer P.B. de Ruiter   secretaris
- ✓ De heer A.J. Benard   penningmeester
- ✓ De heer M.A. Mieras   lid
- ✓ De heer W. Nederlof   lid

Locaties SPOGG

De kinderen worden opgevangen in twee locaties die beiden een onderdeel zijn van de basisschool:

- ✓ De Duikertjes, onderdeel Eben-Haëzerschool, Duikerlaan 402, 2903 AC Capelle aan den IJssel
- ✓ 't Kapoentje, onderdeel van de Rehobothschool, Zevensprong 1-3, 2907 TK Capelle aan den IJssel

Locatie 'De Duikertjes' heeft twee groepen op de woensdagmorgen waar in het totaal 32 kinderen 40 weken lang onderwijs kregen. De locatie 't Kapoentje is op dinsdagmorgen en op vrijdagmorgen geopend. Hier kregen in 2018 gemiddeld 28 kinderen 40 weken lang onderwijs. We zijn goed in staat geweest om aan de vraag te voldoen. Het gebeurde wel dat kinderen niet direct op 2,5 jarige leeftijd geplaatst kon worden, maar voor het merendeel was dit geen probleem en hadden we geen lange wachtlijsten.

Medewerkers SPOGG

Bij de oprichting van de SPOGG werkten de volgende medewerkers:

- ✓ Mevrouw I.M. Maljaars-Hak op de locatie 't Kapoentje
- ✓ Mevrouw C.A. Dekker-Slingerland op de locatie De Duikertjes
- ✓ Mevrouw W.A. Kasbergen op de locatie De Duikertjes

De Wet Kinderopvang eist dat vanaf 2018 dat alle peutergroepen worden geleid door twee beroepskrachten. In het verleden werkten we met één beroepskracht en één vrijwilliger per groep. Vanaf het schooljaar 2018-2019 werken wij met twee beroepskrachten per groep. De SPOGG locatie De Duikertjes werkt daarnaast ook nog met één vrijwilliger op de groep.

Op 1 september 2018 werkten op de SPOGG zes pedagogisch medewerkers, te weten:

- ✓ Mevrouw A.C.J.A. Boudesteijn-van Heteren op de locatie De Duikertjes
- ✓ Mevrouw M.M. Hoogendoorn-van Erk op de locatie De Duikertjes
- ✓ Mevrouw M. Murre-Murre op de locatie De Duikertjes
- ✓ Mevrouw A.E. Verhoef-van den Hul op de locatie De Duikertjes
- ✓ Mevrouw I.M. Maljaars-Hak op de locatie 't Kapoentje
- ✓ Mevrouw E.G. de Raaf-Zuiddam op de locatie t Kapoentje

Daarnaast geven de onderbouwcoördinatoren van de Eben-Haëzerschool en van de Rehobothschool, respectievelijk mevrouw G.B. Schouten-de Pater en mevrouw A. Beukers, ondersteuning en leiding aan de pedagogisch medewerkers. Namens het bestuur van de SPOGG geeft de heer J. van Dijk leiding aan de SPOGG.

Korelon

De Wet Kinderopvang eist dat we een apart administratiesysteem invoerden die aan de eisen van de Wet Kinderopvang voldeed. Daarnaast veranderen in de kinderopvang de regels vaak, wat inhoudt dat we ook in de toekomst hieraan veel tijd moeten besteden. Het bestuur bestaat uit vrijwilligers die deze tijdsinvestering er niet bij kunnen nemen. Als laatste, maar zeker niet als minste, wordt schaalgrootte voor de gemeente steeds belangrijker. Kinderopvang is een commerciële sector en de gemeente doet het liefst zaken met een 'grotere' partij'. Redenen voor ons om rond te kijken naar andere mogelijkheden. Het bestuur heeft hebben besloten franchisenemer te worden bij Korelon. Korelon Kinderopvang is een christelijke organisatie die al meer dan 10 jaar gastouderopvang verzorgt binnen christelijke en reformatorische gezinnen. Zij hebben sinds 2016 een aanbod voor peuterspeelzalen, waarbij de speelzaal franchisenemer wordt van hun organisatie. De identiteit van Korelon past bij onze eigen identiteit. We kunnen binnen de kaders van het franchisenemerschap volledig zelfstandig blijven en

wanneer de samenwerking niet bevalt, is het mogelijk de samenwerking weer te beëindigen met behoud van onze eigen peuterspeelzaal. Omgekeerd neemt Korelon als franchisegever ons een groot gedeelte van de kind- en financiële administratie uit handen, ondersteunen ze ons op pedagogisch gebied en houden zij ons op de hoogte van de ontwikkelingen in de kinderopvang. De peuterspeelzaal blijft hiermee een zelfstandige stichting, maar kan op die punten waarop dat nodig is, terugvallen op Korelon. We werken nu bijna een jaar samen met Korelon.

Subsidie

Ouders die beiden een betaalde baan hebben, hadden ook in 2018 het recht op kinderopvangtoeslag. Kostwinnersgezinnen waarvan één van de beide ouders de kost verdient en de ander geen betaald werk verricht, kwamen hiervoor niet aanmerking. Het bestuur van de SPOGG heeft voor de Capelse ouders bij de gemeente Capelle aan den IJssel subsidie aangevraagd en gekregen. Het bestuur van de SPOGG heeft er voor 2018 voor gekozen om alle kostwinnersgezinnen tegemoet te komen en hen hetzelfde voordeel te geven als de ouders die kinderopvangtoeslag kregen om zo inhoud te geven aan het doel van de stichting: zorgen voor opvang en onderwijs van peuters op reformatorische grondslag.

C. Verslag GMR

Inleiding

Voor u ligt het verslag van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (verder: GMR) van de twee reformatorische scholen te Capelle aan den IJssel (de Eben-Haëzerschool en de Rehobothschool) over het jaar 2018. Middels deze rapportage legt de GMR formeel verantwoording af aan haar achterban ten aanzien van haar activiteiten in het genoemde jaar. Afgelopen jaar hebben we gesproken met de Raad van Bestuur en hebben we veel zaken behandeld aangaande de nieuwbouw van één nieuwe school.

Samenstelling GMR

De GMR wordt samengesteld uit twee afgevaardigden vanuit elke MR. Elke MR levert iemand uit de personeels- en de oudergeleding.

De samenstelling van de GMR is per 1 januari 2018 als volgt:

Ouders	De heer M.P.C. de Koning Mevrouw C. Terlouw-Terlouw	Eben-Haëzerschool Rehobothschool
Personeel	De heer M. Molenaar Mevrouw J.J. van Dijk-Deelen	Eben-Haëzerschool Rehobothschool

De heer Molenaar en mevrouw Van Dijk-Deelen hebben bij de laatste GMR-vergadering aangegeven te willen stoppen met de GMR. In hun plaats is gekomen voor de Rehobothschool de heer J. de Deugd en voor de Eben-Haëzerschool is dat mevrouw E. Meijer-Bax geworden. In de eerste vergadering van 2019 zal besloten worden wie er voorzitter en wie er secretaris zal worden.

Communicatie

In het afgelopen jaar heeft de GMR drie keer vergaderd, nl. 15 maart 2018, 17 mei 2018 en 18 oktober 2018. Van deze drie overleggen is een verslag opgesteld. De verslagen zijn op te vragen bij de GMR.

Uitgevoerde activiteiten

Tijdens het afgelopen kalenderjaar zijn de volgende activiteiten door de GMR verricht en/of de volgende onderwerpen behandeld en besproken.

- ✓ De GMR heeft in alle vergaderingen gesproken over het proces van de samenvoeging van de Rehobothschool en de Eben-Haëzerschool tot één nieuwe school. Tijdens deze vergaderingen is gesproken over de tijdelijke huisvesting van de Eben-Haëzerschool en de verhuizing hier naartoe. Daarnaast is het schoolplan en het samenvoegen van de beide teams in het project 'Samen bouwen in Vertrouwen', wat begeleid wordt door Alex de Bruin en Dick Both, elke vergadering een belangrijk onderwerp geweest.
- ✓ Eén lid van de GMR, nl. mevrouw C.A. Terlouw-Terlouw is lid geworden van de stuurgroep, waarin alle zaken rondom de éénwording van de scholen wordt besproken en waar alle leden uit verschillende functies komen.
- ✓ Verder is er nog gesproken over het privacyreglement en de identiteitsprofiel.

Doelstelling komend jaar

Voor komend jaar zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- ✓ Het project 'samen bouwen in Vertrouwen' is het belangrijkste onderwerp waarmee de GMR zich de komende periode bezighoudt. Graag wil ze een actieve rol vervullen zoals we dat verwoord hebben in onze advies- en instemmingsverklaring: 'Als GMR willen we benadrukken dat we het aanbod van de gemeente om één nieuw schoolgebouw te mogen bouwen in de eerste plaats een uitgelezen kans vinden om het reformatorische onderwijs in Capelle aan den IJssel te behouden en tot in lengte van jaren financieel gezond te houden. Als ouder- en personeelsgeleding van de GMR willen we graag constructief mee blijven denken met de Raad van Bestuur tijdens het traject.'

Capelle aan den IJssel, januari 2019

Namens de GMR:

C.A. Terlouw-Terlouw

D. Verslag vertrouwenspersoon

Geachte Raad van Bestuur,

Over het verslagjaar 2018 kan ik u - gelukkig - opnieuw hetzelfde berichten als over de eerdere jaren, dat tot heden er geen zaken zijn geweest, waarbij ik als Vertrouwenspersoon in formele zin ben ingeschakeld.

Ik ben voorts in het verslagjaar niet aangesproken door ouders of personeel tijdens mijn contacten met de scholen, ook niet vóór, tijdens of in 2018 na de voorlichtingsavond en de extra ledenvergadering op 12 december 2017 in verband met de toekomst van de scholen. Ik ontvang periodiek de digitale nieuwsbrieven van de beide scholen. Ik stel dat zeer op prijs.

Voorts kan ik u melden, dat de gegevens over de functie van Vertrouwenspersoon - naast vermelding in de schoolgidsen - is opgenomen in de ledengids van de Gereformeerde Gemeente te Capelle-West. In de ledengids van de Gereformeerde Gemeente Capelle-Middelwatering is geen vermelding opgenomen. In hoeverre een vermelding is opgenomen in ledengidsen van andere kerkverbanden, waarvan doopliden schoolgaan op één van onze scholen, is mij niet bekend.

Ik maak gaarne van de gelegenheid gebruik u nogmaals hartelijk te bedanken voor de attentie, die wij als eindejaarsattentie in december 2018 mochten ontvangen. Wij hebben dat zeer op prijs gesteld.

Tevens wil ik u als Raad van Bestuur van de vereniging van harte Gods onmisbare zegen toewensen in uw veelvuldige taken. Ik wens u hierbij veel wijsheid toe.

Met vriendelijke groet,

Capelle aan den IJssel, januari 2019
Mr. J.W. Weijers

VIII Samenstelling bestuur en directies

Samenstelling Raad van Bestuur

B.H.W. Oudshoorn	voorzitter en portefeuillehouder personeel
M.A. Mieras	2 ^e voorzitter en algemeen adjunct
P.B. de Ruiter	secretaris en portefeuillehouder Eben-Haëzerschool
A.J. Benard	penningmeester
W. Nederlof	portefeuillehouder Rehobothschool en portefeuillehouder onderwijs & organisatie (tijdelijk)

Samenstelling Raad van Toezicht

N.G.D. Hoogendijk	voorzitter
A.M. van Voorden	secretaris
B. Schouten	financiën
L. Slobbe	onderwijs & organisatie
P.M.D. Weijers	personeel en 2 ^e voorzitter

De Raad van Bestuur en directies werden in het afgelopen jaar ondersteund door mevrouw J.A. Pronk-van Asselt

Bestuursadres van de VVOGG

p/a Duikerlaan 402
2903 AC Capelle aan den IJssel
☎ 010-4500921
✉ a.pronk@ebenhaezer-capelle.nl

Schooldirecties

A.J.L. Paul	Eben-Haëzerschool
J. van Dijk	Rehobothschool

JAARREKENING 2018

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

	<i>2018</i>	<i>2017</i>
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	<u>287.045</u>	<u>321.925</u>
	287.045	321.925
Vlottende activa		
Vorderingen	155.111	152.537
Liquide middelen	<u>2.382.727</u>	<u>2.293.365</u>
	2.537.838	2.445.902
Totaal	<u><u>2.824.883</u></u>	<u><u>2.767.827</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen	2.512.232	2.486.333
Voorzieningen	52.679	64.741
Kortlopende schulden	259.971	216.752
Totaal	<u><u>2.824.883</u></u>	<u><u>2.767.827</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	<i>2018</i>	<i>Begroting 2018</i>	<i>2017</i>
Baten			
Rijksbijdragen	2.592.042	2.416.146	2.463.504
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	31.509	23.000	23.704
Overige baten	100.340	17.000	56.154
Totaal baten	<u>2.723.891</u>	<u>2.456.146</u>	<u>2.543.361</u>
Lasten			
Personeelslasten	2.231.884	2.036.678	1.968.855
Afschrijvingen	71.002	75.790	276.985
Huisvestingslasten	111.356	105.300	200.672-
Overige lasten	282.645	237.500	260.011
Totaal lasten	<u>2.696.886</u>	<u>2.455.268</u>	<u>2.305.180</u>
Saldo baten en lasten	27.005	878	238.182
Financiële baten en lasten	1.107-	2.000	448-
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>25.899</u></u>	<u><u>2.878</u></u>	<u><u>237.734</u></u>

BESTEMMING VAN HET GECONSOLIDEERDE RESULTAAT

Vooruitlopend op het besluit van de algemene ledenvergadering stelt het bestuur voor om het resultaat over 2018 ad € 25899 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	3.323
Bestemmingsreserves privaat	20.908
Totaal	<u><u>25.899</u></u>

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	27.005	238.182
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:		
- Aanpassingen voor afschrijvingen	71.002	276.985
- Mutaties van voorzieningen	12.062-	405.673-
	58.940	128.688-
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	2.573-	23.240-
- Mutaties kortlopende schulden	43.219	34.137
	40.646	10.897
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	126.591	120.391
Ontvangen interest	1.107-	448-
Totaal	1.107-	448-
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>125.484</i>	<i>119.943</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	36.122-	77.988-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>36.122-</i>	<i>77.988-</i>
Mutatie van liquide middelen	89.362	41.955

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 16 mei 2019

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van de Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Capelle aan den IJssel en alle rechtspersonen waarin zij meer dan de helft van het organisatorisch belang bezit.

De jaarrekening van de Stichting Peuteropvang op Gereformeerde Grondslag te Capelle aan den IJssel is geconsolideerd met de jaarrekening van eerder genoemde vereniging.

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden.

Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.

Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld.

Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	10
Permanente gebouwen	40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	20
Dienstwoning	40	ICT	5
Terreinen	0	Bekabeling	20
Inventaris en apparatuur		Onderwijsleerpakket	
Leerlingensets	20	Leermethoden	8
Docentenset	10	Software bij methoden	8
Bureaustoelen	10	Overige materiële vaste activa	
Schoolborden (krijt/white)	20	Vervoermiddelen	8
Kasten	20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15
Digitale schoolborden	8	Zonnepanelen	-

Vlottende activa

Vlottende vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Ministerie van OCW

Onder deze post is het verschil opgenomen tussen het deel van de toegekende rijksbijdragen over het schooljaar 2018-2019 dat betrekking heeft op 2018 en de in 2018 ontvangen bedragen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming.

Bestemmingsreserves privaat

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de vereniging komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter egalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening jubileumuitkeringen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag. De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 600 per FTE.

Kortlopende schulden

Vlottende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Overlopende passiva

Hieronder zijn de nog niet-bestede geormerkte gelden opgenomen van de ontvangen OCW-subsidies. OCW-subsidies waarop geen oormerking van toepassing is, worden ten gunste van het verslagjaar gebracht waarop deze betrekking hebben.

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag voor sociale lasten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.

De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.

De kosten van opname van BAPO komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkingsgraad per balansdatum is 103,8%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremies die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / balanstotaal

Solvabiliteit 2: eigen vermogen + voorzieningen / balanstotaal

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Liquiditeit (quick ratio): vlottende activa - voorraden / kortlopende schulden (indien geen voorraad op de balans is gewaardeerd, is dit kengetal gelijk aan de current ratio)

De rentabiliteit is berekend door het exploitatieresultaat te delen op het totaal baten.

De kapitalisatiefactor is als volgt berekend:

(totaal kapitaal +/- gebouwen en terreinen) / (totale baten + financiële baten)

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend:

(eigen vermogen +/- materiële vaste activa) / rijksbijdragen

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE	2018	2017
Solvabiliteit 1	0,89	0,90
Solvabiliteit 2	0,91	0,92
Liquiditeit (current ratio)	9,76	11,28
Liquiditeit (quick ratio)	9,76	11,28
Rentabiliteit	0,95%	9,35%
Kapitalisatiefactor (incl. privaat)	103,75%	108,84%
Weerstandsvermogen (-/- MVA)	85,85%	87,86%

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Materiële vaste activa									
	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Investerings	Des-investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
Inventaris en apparatuur	656.144	440.423	215.721	28.563	590	45.964	197.730	634.557	436.826
Andere vaste bedrijfsmiddelen	271.715	165.511	106.204	7.559	-	24.448	89.315	252.487	163.172
Totaal	927.859	605.934	321.925	36.122	590	70.412	287.045	887.044	599.998

<i>Desinvesteringen</i>			
	Aanschafprijs	Afschrijvingen	Desinvestering
Inventaris en apparatuur	50.150	49.560	590
Andere vaste bedrijfsmiddelen	26.788	26.788	-
Totaal	76.937	76.348	590

Vorderingen

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Debiteuren	2.997	280
OCW/EZ	114.434	119.499
Gemeenten en GR's	16.428	17.434
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	17.415	15.461
Overige overlopende activa	<u>3.837</u>	<u>136-</u>
Overlopende activa	21.251	15.325
Totaal	<u><u>155.111</u></u>	<u><u>152.537</u></u>

Liquide middelen

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Kasmiddelen	373	199
Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>2.382.354</u>	<u>2.293.166</u>
Totaal	<u><u>2.382.727</u></u>	<u><u>2.293.365</u></u>

Toelichting liquide middelen

De liquide middelen zijn direct opneembaar.

Eigen vermogen				
	Stand per 1-1-2018	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018
<i>Algemene reserve</i>				
Algemene reserve	2.190.780	3.323	-	2.194.103
	<u>2.190.780</u>			<u>2.194.103</u>
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Bestemmingsreserve algemeen	108.446	2.469-	188.776	294.753
Bestemmingsreserve peuterspeelzaal	-	23.376	-	23.376
	<u>108.446</u>			<u>318.129</u>
<i>Bestemmingsfonds (privaat)</i>				
Bestemmingsfonds Eben-Haëzerschool	67.587	93-	67.494-	-
Bestemmingsfonds Rehobothschool	119.520	1.761	121.282-	-
	<u>187.107</u>			<u>-</u>
Totaal	<u>2.486.333</u>	<u>25.898</u>	<u>1</u>	<u>2.512.232</u>

Voorzieningen							
	Stand per 1-1-2018	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2018	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Personeelsvoorzieningen *	19.768	1.291	-	-	21.058	-	21.058
Voorziening voor groot onderhoud	44.974	-	13.353	-	31.621	20.007	11.614
Totaal	<u>64.741</u>	<u>1.291</u>	<u>13.353</u>	<u>-</u>	<u>52.679</u>	<u>20.007</u>	<u>32.672</u>

<i>* Personeelsvoorzieningen</i>							
	Stand per 1-1-2018	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2018	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Jubileumuitkering	19.768	1.291	-	-	21.058	-	21.058
	<u>19.768</u>	<u>1.291</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>21.058</u>	<u>-</u>	<u>21.058</u>

Toelichting voorzieningen
Aan de voorziening groot onderhoud gebouwen wordt in verband met de komende nieuwbouw geen dotatie toegevoegd en is in 2017 een groot deel vrijgevallen. Na de nieuwbouw wordt er een geactualiseerd plan opgesteld.

Kortlopende schulden		
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Crediteuren	51.911	40.785
Belastingen en premies sociale verzekeringen	79.561	66.554
Schulden ter zake van pensioenen	35.450	23.177
Kortlopende overige schulden	12.258	16.878
	<u>179.180</u>	<u>147.394</u>
<i>Overlopende passiva</i>		
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ *	10.071	6.953
Vakantiegeld en -dagen	70.721	62.405
Overlopende passiva	<u>80.792</u>	<u>69.358</u>
Totaal	<u>259.971</u>	<u>216.752</u>

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Toewijzing			De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking			
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Geheel uitgevoerd en afgerond aankruisen wat van toepassing is	Nog niet geheel afgerond Nog niet geheel afgerond aankruisen wat van toepassing is
Lerarenbeurs 17/18			12.092	12.092	☒	☐
Lerarenbeurs 18/19			18.139	18.139	☐	☒
Totaal			<u>30.231</u>	<u>30.231</u>		

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Toewijzing			Te verrekenen ultimo verslagjaar				
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar
niet van toepassing							
Totaal			<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Toewijzing			Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar				
Omschrijving	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar
niet van toepassing							
Totaal			<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	2.358.719	2.196.539	2.234.135
Geormerkte OCW subsidies	15.022	-	8.639
Niet-geormerkte OCW-subsidies	124.977	119.945	125.832
	139.999	119.945	134.471
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	93.324	99.662	94.897
Totaal	<u>2.592.042</u>	<u>2.416.146</u>	<u>2.463.504</u>

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
<i>Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies</i>			
Overig	31.509	17.000	23.704
	31.509	17.000	23.704
Overige overheidsbijdragen	-	6.000	-
Totaal	<u>31.509</u>	<u>23.000</u>	<u>23.704</u>

Overige baten			
Verhuur	2.275	-	1.325
Ouderbijdragen	6.476	-	16.354
<i>Overige</i>			
Verenigingsbaten	17.056	-	17.299
Overige baten personeel	-	-	2.441
Overige	74.533	17.000	18.735
	91.589	17.000	38.475
Totaal	<u>100.340</u>	<u>17.000</u>	<u>56.154</u>

2018

Begroting 2018

2017

Personeelslasten*Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten*

Lonen en salarissen	1.604.051	1.412.312	1.446.684
Sociale lasten	276.945	243.155	247.324
Premies Participatiefonds	8.085	-	6.476
Premies VFGS	50.097	47.054	48.017
Pensioenlasten	216.107	191.557	194.855
	<u>2.155.284</u>	<u>1.894.078</u>	<u>1.943.356</u>

Overige personele lasten

Dotaties personele voorzieningen	1.291	1.600	31.189-
Personeel niet in loondienst	20.172	6.000	12.545
(Na)scholingskosten	65.161	24.000	27.611
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	14.157	58.000	21.816
Kosten werving personeel	4.875	3.500	2.490
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	1.809	3.000	937
Representatiekosten personeel	16.318	21.500	15.555
Kosten federatie	5.320	6.500	4.832
Overige	8.511	18.500	5.360
	<u>137.613</u>	<u>142.600</u>	<u>59.957</u>
Af: uitkeringen	61.013-	-	34.458-
Totaal	<u><u>2.231.884</u></u>	<u><u>2.036.678</u></u>	<u><u>1.968.855</u></u>

Het aantal personeelsleden over 2018 bedroeg gemiddeld 34 FTE. (2017 33)

Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen	-	5.860	214.376
Inventaris en apparatuur	46.553	45.791	38.170
Andere vaste bedrijfsmiddelen	24.448	24.139	24.440
Totaal	<u><u>71.002</u></u>	<u><u>75.790</u></u>	<u><u>276.985</u></u>

Huisvestingslasten

Huur	16.387	17.000	17.670
Onderhoud	1.899	7.500	3.539
Energie en water	30.356	29.000	35.218
Schoonmaakkosten	52.154	41.500	37.384
Belastingen en heffingen	2.698	3.300	2.466
Dotatie voorziening onderhoud	-	-	303.700-
Bewaking/beveiliging	7.861	6.500	6.716
Overige	-	500	35
Totaal	<u><u>111.356</u></u>	<u><u>105.300</u></u>	<u><u>200.672-</u></u>

2018**Begroting 2018****2017****Overige lasten***Administratie- en beheerslasten*

Administratie en beheer	37.189	37.750	37.442
Accountantslasten (controle jaarrekening)	3.246	4.500	4.477
Telefoon- en portokosten e.d	1.207	3.250	2.259
Kantoorartikelen	6.146	8.000	7.975
Verenigingslasten	7.235	-	9.169
Bestuurs-/managementondersteuning	3.916	-	2.685
Overige	66	-	-

59.005

53.500

64.007

Inventaris en apparatuur

Onderhoud inventaris/apparatuur	15.622	12.000	11.357
---------------------------------	--------	--------	--------

15.622

12.000

11.357

Leermiddelen

Onderwijsleerpakket	77.574	73.500	74.558
Computerkosten	29.922	24.000	24.915
Kopieer- en stencilkosten	22.560	19.500	18.156
Overige lasten	891	500	-

130.946

117.500

117.630

Overige

Kantinekosten	8.339	6.500	7.587
Cultuureducatie	4.773	5.250	3.845
Schoolkrant	796	950	798
Abonnementen	3.783	2.000	1.375
Verzekeringen	153	300	153
Medezeggenschapsraad	321	1.000	324
Overige	58.907	38.500	52.936

77.072

54.500

67.018

Totaal

282.645

237.500

260.011

Specificatie honorarium

Onderzoek jaarrekening	3.246	4.500	4.477
Accountantslasten	3.246	4.500	4.477

Financiële baten en lasten

Rentebaten	1.070-	2.000	448-
Rentelasten	37-	-	-
Totaal	1.107-	2.000	448-

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

	<i>2018</i>	<i>2017</i>
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	<u>287.045</u>	<u>321.925</u>
	287.045	321.925
Vlottende activa		
Vorderingen	143.514	152.537
Liquide middelen	<u>2.368.216</u>	<u>2.293.365</u>
	2.511.730	2.445.902
Totaal	<u><u>2.798.775</u></u>	<u><u>2.767.827</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen	2.488.856	2.486.333
Voorzieningen	52.679	64.741
Kortlopende schulden	257.239	216.752
Totaal	<u><u>2.798.775</u></u>	<u><u>2.767.827</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	2018	Begroting 2018	2017
Baten			
Rijksbijdragen	2.592.042	2.416.146	2.463.504
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	22.041	23.000	23.704
Overige baten	43.784	17.000	56.154
Totaal baten	2.657.868	2.456.146	2.543.361
Lasten			
Personeelslasten	2.200.871	2.036.678	1.968.855
Afschrijvingen	71.002	75.790	276.985
Huisvestingslasten	111.356	105.300	200.672-
Overige lasten	271.047	237.500	260.011
Totaal lasten	2.654.275	2.455.268	2.305.180
Saldo baten en lasten	3.593	878	238.182
Financiële baten en lasten	1.070-	2.000	448-
RESULTAAT BOEKJAAR	2.523	2.878	237.734

BESTEMMING VAN HET ENKELVOUDIGE RESULTAAT

Vooruitlopend op het besluit van de algemene ledenvergadering stelt het bestuur voor om het resultaat over 2018 ad € 2523 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	3.323
Bestemmingsreserves privaat	2.469-
Bestemmingsfonds privaat	1.669
Totaal	2.523

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

ENKELVOUDIG KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	3.593	238.182
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	71.002	276.985
- Mutaties voorzieningen	12.062-	405.673-
	58.940	128.688-
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	9.023	23.240-
- Mutaties kortlopende schulden	40.487	34.137
	49.510	10.897
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	112.044	120.391
Ontvangen interest	1.070-	448-
Totaal	1.070-	448-
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>110.974</i>	<i>119.943</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investerings in materiële vaste activa	36.122-	77.988-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>36.122-</i>	<i>77.988-</i>
Mutatie van liquide middelen	74.852	41.955

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE ENKELVOUDIGE BALANS

Materiële vaste activa	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Investerings	Des-investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
	Inventaris en apparatuur	656.144	440.423	215.721	28.563	590	45.964	197.730	634.557
Andere vaste bedrijfsmiddelen	271.715	165.511	106.204	7.559	-	24.448	89.315	252.487	163.172
Totaal	927.859	605.934	321.925	36.122	590	70.412	287.045	887.044	599.998

Desinvesteringen			
	Aanschafprijs	Afschrijvingen	Desinvestering
Inventaris en apparatuur	50.150	49.560	590
Andere vaste bedrijfsmiddelen	26.788	26.788	-
Totaal	76.937	76.348	590

Vorderingen

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Debiteuren	195	280
OCW/EZ	114.434	119.499
Gemeenten en GR's	15.481	17.434
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	17.415	15.461
Overige overlopende activa	4.011-	136-
Overlopende activa	<u>13.404</u>	<u>15.325</u>
Totaal	<u><u>143.514</u></u>	<u><u>152.537</u></u>

Liquide middelen

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Kasmiddelen	373	199
Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>2.367.842</u>	<u>2.293.166</u>
Totaal	<u><u>2.368.216</u></u>	<u><u>2.293.365</u></u>

Toelichting liquide middelen

De liquide middelen zijn direct opneembaar.

Eigen vermogen				
	Stand per 1-1-2018	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018
<i>Algemene reserve</i>				
Algemene reserve	2.190.780	3.323	-	2.194.103
	2.190.780			2.194.103
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Bestemmingsreserve algemeen	108.446	2.469-	188.776	294.753
	108.446			294.753
<i>Bestemmingsfonds (privaat)</i>				
Bestemmingsfonds Eben-Haëzerschool	67.587	93-	67.494-	-
Bestemmingsfonds Rehobothschool	119.520	1.761	121.282-	-
	187.107			-
Totaal	2.486.333	2.522	1	2.488.856

Voorzieningen							
	Stand per 1-1-2018	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2018	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Personeelsvoorzieningen *	19.768	1.291	-	-	21.058	-	21.058
Voorziening voor groot onderhoud	44.974	-	13.353	-	31.621	20.007	11.614
Totaal	64.741	1.291	13.353	-	52.679	20.007	32.672
<i>* Personeelsvoorzieningen</i>							
	Stand per 1-1-2018	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2018	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Jubileumuitkering	19.768	1.291	-	-	21.058	-	21.058
	19.768	1.291	-	-	21.058	-	21.058

Toelichting voorzieningen
Aan de voorziening groot onderhoud gebouwen wordt in verband met de komende nieuwbouw geen dotatie toegevoegd en is in 2017 een groot deel vrijgevallen. Na de nieuwbouw wordt er een geactualiseerd plan opgesteld.

Kortlopende schulden		
	2018	2017
Crediteuren	51.821	40.785
Belastingen en premies sociale verzekeringen	78.408	66.554
Schulden ter zake van pensioenen	35.450	23.177
Kortlopende overige schulden	12.258	16.878
	177.936	147.394
<i>Overlopende passiva</i>		
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ *	10.071	6.953
Vakantiegeld en -dagen	69.233	62.405
Overlopende passiva	79.304	69.358
Totaal	257.239	216.752

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Jaar	Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar
Lerarenbeurs 17/18			12.092	12.092
Lerarenbeurs 18/19			18.139	18.139
Totaal			30.231	30.231

De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking

Geheel uitgevoerd en afgerond
aankruisen wat van toepassing is

Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
☒	☐
☐	☒

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Jaar	Kenmerk					
niet van toepassing							
Totaal			-	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Jaar	Kenmerk						
niet van toepassing								
Totaal			-	-	-	-	-	-

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	2.358.719	2.196.539	2.234.135
Geormerkte OCW subsidies	15.022	-	8.639
Niet-geormerkte OCW-subsidies	<u>124.977</u>	<u>119.945</u>	<u>125.832</u>
	139.999	119.945	134.471
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	93.324	99.662	94.897
Totaal	<u><u>2.592.042</u></u>	<u><u>2.416.146</u></u>	<u><u>2.463.504</u></u>

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
<i>Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies</i>			
Overig	<u>22.041</u>	<u>17.000</u>	<u>23.704</u>
	22.041	17.000	23.704
Overige overheidsbijdragen	-	6.000	-
Totaal	<u><u>22.041</u></u>	<u><u>23.000</u></u>	<u><u>23.704</u></u>

Overige baten			
Verhuur	2.275	-	1.325
Ouderbijdragen	6.476	-	16.354
<i>Overige</i>			
Verenigingsbaten	17.056	-	17.299
Overige baten personeel	-	-	2.441
Overige	<u>17.978</u>	<u>17.000</u>	<u>18.735</u>
	35.033	17.000	38.475
Totaal	<u><u>43.784</u></u>	<u><u>17.000</u></u>	<u><u>56.154</u></u>

2018

Begroting 2018

2017

Personeelslasten*Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten*

Lonen en salarissen	1.580.709	1.412.312	1.446.684
Sociale lasten	273.786	243.155	247.324
Premies Participatiefonds	8.085	-	6.476
Premies VFGS	50.097	47.054	48.017
Pensioenlasten	214.710	191.557	194.855

2.127.386

1.894.078

1.943.356

Overige personele lasten

Dotaties personele voorzieningen	1.291	1.600	31.189-
Personeel niet in loondienst	20.172	6.000	12.545
(Na)scholingskosten	62.093	24.000	27.611
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	14.157	58.000	21.816
Kosten werving personeel	4.875	3.500	2.490
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	1.809	3.000	937
Representatiekosten personeel	16.193	21.500	15.555
Kosten federatie	5.320	6.500	4.832
Overige	8.587	18.500	5.360

Totaal overige

113.035

135.000

78.601

134.497

142.600

59.957

Af: uitkeringen

61.013-

-

34.458-

Totaal

2.200.871

2.036.678

1.968.855

Het aantal personeelsleden over 2018 bedroeg gemiddeld 34 FTE. (2017 33)

Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen	-	5.860	214.376
Inventaris en apparatuur	46.553	45.791	38.170
Andere vaste bedrijfsmiddelen	24.448	24.139	24.440
Totaal	71.002	75.790	276.985

Huisvestingslasten

Huur	16.387	17.000	17.670
Onderhoud	1.899	7.500	3.539
Energie en water	30.356	29.000	35.218
Schoonmaakkosten	52.154	41.500	37.384
Belastingen en heffingen	2.698	3.300	2.466
Dotatie voorziening onderhoud	-	-	303.700-
Bewaking/beveiliging	7.861	6.500	6.716
Overige	-	500	35
Totaal	111.356	105.300	200.672-

2018

Begroting 2018

2017

Overige lasten

<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	35.292	37.750	37.442
Accountantskosten (controle jaarrekening)	3.246	4.500	4.477
Telefoon- en portokosten e.d	1.207	3.250	2.259
Kantoorartikelen	5.431	8.000	7.975
Verenigingslasten	7.235	-	9.169
Bestuurs-/managementondersteuning	3.916	-	2.685
Overige	66	-	-
	56.393	53.500	64.007
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Onderhoud inventaris/apparatuur	15.622	12.000	11.357
	15.622	12.000	11.357
<i>Leermiddelen</i>			
Onderwijsleerpakket	76.987	73.500	74.558
Computerkosten	29.922	24.000	24.915
Kopieer- en stencilkosten	22.560	19.500	18.156
Overige lasten	891	500	-
	130.359	117.500	117.630
<i>Overige</i>			
Kantinekosten	8.339	6.500	7.587
Cultuureducatie	4.773	5.250	3.845
Schoolkrant	796	950	798
Abonnementen	3.783	2.000	1.375
Verzekeringen	153	300	153
Medezeggenschapsraad	321	1.000	324
Overige	50.508	38.500	52.936
	68.672	54.500	67.018
Totaal	271.047	237.500	260.011

Specificatie honorarium

Onderzoek jaarrekening	3.246	4.500	4.477
<i>Accountantslasten</i>	3.246	4.500	4.477

Financiële baten en lasten

Rentebaten	1.070-	2.000	448-
Totaal	1.070-	2.000	448-

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract- onderwijs	Contract- onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname- percentage
1.	Berséba	Vereniging	Utrecht	nee	nee	nee		n.v.t.
2.	Federatie primair onderwijs Rijnmond	Vereniging	Hendrik Ido Ambacht	nee	nee	nee		n.v.t.

WNT-verantwoording 2018 - Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>4</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor Vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 111000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie(s)
M.A. Mieras	Voorzitter
P.B. de Ruiter	Lid
B.H.W. Oudshoorn	Lid
W. Nederlof	Lid
A.J. Benard	Lid
P.M.D. Weijers	Lid
A.M. van Voorden	Lid
L. Slobbe	Lid
B. Schouten	Lid
N.G.D. Hoogendijk	Voorzitter
S. van den Berg	Afgetreden in 2018

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Ten behoeve van de verzorging van systeem- en netwerkbeheer is per 1 augustus 2017 een contract aangegaan met IC-Automatisering B.V. De looptijd van het contract is 4 jaar en de kosten bedragen € 2.978 (incl. btw) per kwartaal.

Ten behoeve van de huur van de kopieermachine is een contract aangegaan met BNP Paribas. De kosten bedragen € 4.480 (incl. btw) per kwartaal.

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opnamen zullen direct in de staat van baten en laste worden verantwoord.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en het intern toezichhoudend orgaan van Vereniging tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Capelle a/d IJssel

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de geconsolideerde jaarrekening 2018 van Vereniging tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Capelle a/d IJssel gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Capelle a/d IJssel op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Capelle a/d IJssel zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de

jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
    - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
    - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
  - het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
  - het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
  - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
  - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 13 mei 2019
Van Ree Accountants

w.g.

drs. K.H. Hille RA

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE EBEN-HAËZERSCHOOL

	2018	Begroting 2018	2017
Baten			
Rijksbijdragen	1.568.094	1.463.242	1.472.532
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	12.089	16.000	16.076
Overige baten	16.386	9.000	20.127
Totaal baten	1.596.569	1.488.242	1.508.736
Lasten			
Personeelslasten	1.332.555	1.233.159	1.200.629
Afschrijvingen	38.135	44.717	245.975
Huisvestingslasten	61.661	70.300	97.876-
Overige lasten	152.784	140.700	146.485
Totaal lasten	1.585.135	1.488.876	1.495.213
Saldo baten en lasten	11.434	634-	13.523
Financiële baten en lasten	644-	1.000	296-
Netto resultaat	10.790	366	13.226

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE REHOBOTHSCHOOL

	2018	Begroting 2018	2017
Baten			
Rijksbijdragen	1.023.948	952.904	990.972
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	9.952	7.000	7.627
Overige baten	10.343	8.000	18.728
Totaal baten	1.044.243	967.904	1.017.327
Lasten			
Personeelslasten	868.316	803.519	768.225
Afschrijvingen	32.773	31.073	30.917
Huisvestingslasten	49.695	35.000	102.796-
Overige lasten	100.550	96.800	94.124
Totaal lasten	1.051.334	966.392	790.470
Saldo baten en lasten	7.091-	1.512	226.857
Financiële baten en lasten	376-	1.000	124-
Netto resultaat	7.467-	2.512	226.732

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE VERENIGING

	2018	Begroting 2018	2017
Baten			
Ledencontributies	4.665	-	4.590
Collecten kerken/donaties/giften	152	-	218
Totaal baten	4.816	-	4.807
Lasten			
Betaalde giften/bijdragen	-	-	75
Personele lasten	1.885	-	850
Jubilea	544	-	-
Representatiekosten	1.750	-	2.523
Overige lasten	3.056	-	5.721
Totaal lasten	7.235	-	9.169
Saldo baten en lasten	2.419-	-	4.362-
Financiële baten en lasten	50-	-	27-
Netto resultaat	2.468-	-	4.389-

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN SCHOOLFONDS EBEN-HAËZERSCHOOL

	<u>2018</u>	<u>Begroting 2018</u>	<u>2017</u>
Lasten			
Afschrijvingen	93	-	93
Totaal lasten	<u>93</u>	<u>-</u>	<u>93</u>
Netto resultaat	<u>93-</u>	<u>-</u>	<u>93-</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN SCHOOLFONDS REHOBOTHSCHOOL

	2018	Begroting 2018	2017
Baten			
Opbrengsten overblijven	12.240	-	12.492
Totaal baten	12.240	-	12.492
Lasten			
Kosten overblijven	10.478	-	10.234
Totaal lasten	10.478	-	10.234
Netto resultaat	1.761	-	2.257

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN STICHTING PEUTEROPVANG OP GER. GRONDSLAG

	<i>2018</i>	<i>Begroting 2018</i>	<i>2017</i>
Baten			
Ouderbijdragen	56.556	-	-
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	9.468		
Totaal baten	<u>66.024</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Lasten			
Personeelslasten	31.013	-	-
Overige lasten	11.635	-	-
Totaal lasten	<u>42.648</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Netto resultaat	<u><u>23.375</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>